

Ocena zasobów pomocy społecznej

dla gminy Tuchola - za 2022 rok

Autorzy:

Przygotował: Ośrodek Pomocy
Społecznej w Tucholi

Opracowała: Katarzyna Paluśkiewicz

SPIS TREŚCI

STRONA

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	12
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS oraz MOPS, MOPR	39
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	43
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	53
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	62
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	66
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	66
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	66
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	69
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	70
10	Wnioski końcowe	70

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa są podmiotami zobowiązanymi do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej (OZPS) w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej powinna zostać przedstawiona przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Ocena zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami ma stanowić podstawę do planowania budżetu na rok następnym. Następnie, samorząd województwa jest zobligowany do przekazania oceny zasobów pomocy społecznej sporządzonej na podstawie ocen przygotowanych przez gminy i powiaty z obszaru województwa, właściwemu wojewodzie do 31 lipca każdego roku (art. 21 pkt. 8 ustawy o pomocy społecznej).

W związku z powyższym, Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie w ramach projektu realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pod nazwą: Narzędzie agregowania i monitorowania danych w obszarze włączenia społecznego, opracował formularz umożliwiający przygotowanie OZPS dla gmin, powiatów oraz województw. Formularz ten umieszczany jest co roku w Centralnej Aplikacji Statystycznej należącej do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2022 dla gminy Tuchola - to już dwunasty taki dokument planistyczny. Dane liczbowe zawarte w formularzu częściowo uzupełniane są poprzez zewnętrzne systemy informatyczne CAS, POMOST, GUS, a częściowo uzupełniane na podstawie danych własnych, którymi ośrodek dysponuje jak również danych pozyskanych z innych jednostek takich jak:

- Urząd Miejski w Tucholi;
- Sąd Rejonowy w Tucholi;
- Gminny Zespół Oświatowy w Tucholi;
- Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Tucholi.

Niniejszy dokument przedstawia sytuację w gminie Tuchola, która jest gminą miejsko-wiejską w północno-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie tucholskim. Gmina Tuchola graniczy z 5 gminami takimi jak: Śliwice, Cekcyn, Kęsowo, Gostycyn, Lubiewo. Siedzibą gminy jako jednostki samorządu terytorialnego, jest miasto Tuchola. Powierzchnia gminy Tuchola wynosi 239,4 km² (tj. 23,943 ha), co stanowi 22,27% powierzchni powiatu i 1,33% powierzchni województwa. Na ogólną powierzchnię gminy składają się:

- użytki rolne - 43,95%;
- lasy i grunty leśne - 45,00%
- pozostałe grunty - 11,5%

Zatem w niniejszym dokumencie przedstawione zostaną dane o sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze i wsparcia w gminie Tuchola.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według danych pozyskanych z Wydziału Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Tucholi, gminę Tuchola **według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.** zamieszkiwało - **18 827 mieszkańców**, z czego 51,34 % stanowiły kobiety a 48,66% mężczyźni (liczba kobiet: 9665, liczba mężczyzn: 9162).

Struktura ludności gminy Tuchola w roku oceny 2022 przedstawia się następująco:

- liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (**3 590**) - co stanowi - 19,07%
- liczba osób w wieku produkcyjnym (**10 769**) - co stanowi - 57,20%
- liczba osób w wieku poprodukcyjnym (**4 468**) - co stanowi - 23,73%

W porównaniu do 2021 r. (18 979 mieszkańców) liczba ludności w 2022 roku spadła o 152 osoby. Tendencja spadkowa liczby ludności w Gminie zauważalna jest od wielu lat. Przez ostatnie 10 lat **ubyło 1.077 mieszkańców gminy Tuchola**. Liczba ludności w ostatniej dekadzie kształtowała się następująco:

- 2013 rok - **19 904** mieszkańców;
- 2014 rok - 19 849 mieszkańców;
- 2015 rok - 19 756 mieszkańców;
- 2016 rok - 19 693 mieszkańców;
- 2017 rok - 19 605 mieszkańców;
- 2018 rok - 19 518 mieszkańców;
- 2019 rok - 19 336 mieszkańców;
- 2020 rok - 19 215 mieszkańców;
- 2021 rok - 18 979 mieszkańców;
- 2022 rok - **18 827** mieszkańców.

Analizując coroczny spadek liczby mieszkańców gminy Tuchola najbardziej widoczny jest on w grupie osób w wieku produkcyjnym. W naszej gminie tak jak i w Polsce widoczne jest zjawisko starzenia się społeczeństwa, bowiem pomimo zmniejszania się liczby osób w wieku produkcyjnym następuje wzrost liczby osób starszych.

Stopa bezrobocia w Polsce rejestrowana na koniec 2022 roku wynosiła 5,2% i była niższa z zestawieniem z końca 2021 roku o 0,6 punktu procentowego. Z szacunków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej wynika, że na koniec roku 2022 r. w rejestrach urzędu pracy figurowało 812,3 tysięcy osób poszukujących pracy.

Stopa bezrobocia dla województwa kujawsko-pomorskiego w 2022 roku wynosiła - 7,4%, dla powiatu tucholskiego - 10,1%, dla gminy Tuchola stopa bezrobocia pozostaje nieustalona (brak danych w tym zakresie).

W 2022 roku **liczba osób bezrobotnych w gminie Tuchola** wynosiła - **736**, w tym:

- liczba bezrobotnych **kobiet** - **392** (53,26%)
- liczba bezrobotnych **mężczyzn** - **344** (46,74%)

W porównaniu z 2021 rokiem, liczba osób bezrobotnych w 2022 roku zmalała o 37 osób bowiem osób bezrobotnych było wówczas 773, z czego 426 osób - stanowiły kobiety (55,11%), a 347 osób - stanowili mężczyźni (44,89%).

Liczba osób długotrwale bezrobotnych w gminie Tuchola wynosiła - 417.

W zasobach infrastruktury społecznej gminy Tuchola w 2022 roku istnieje wiele podmiotów, które ukierunkowane są na potrzeby osób w różnych przedziałach wiekowych. Wśród nich wyróżnić można:

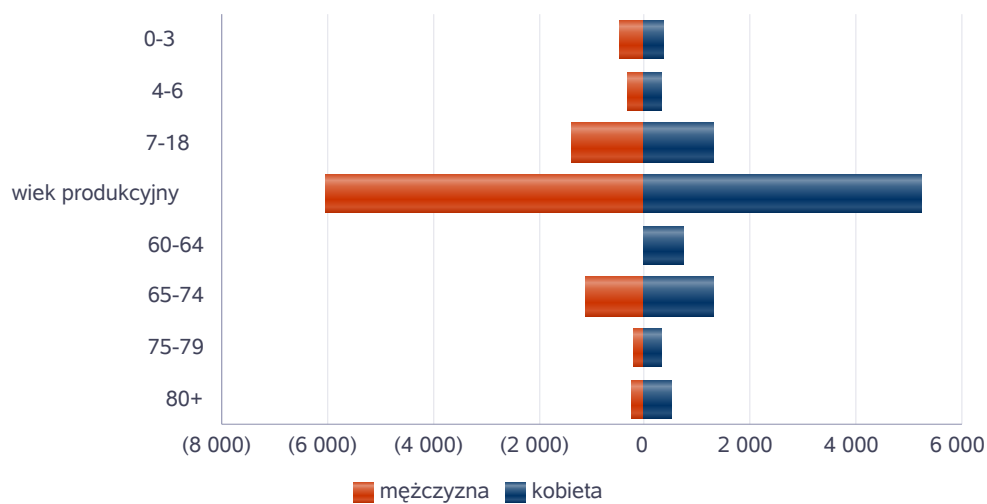
- dla dzieci poniżej 3 roku życia - trzy żłobki: Niepubliczny Żłobek Lisia Norka, Niepubliczny Żłobek Bajkowy Kłapouszek, Żłobek Wesola Żabka - dysponujące łącznie 104 miejscami.
- dla dzieci od 3 do 6 roku życia - 2 przedszkola, dysponujące 425 miejscami (17 oddziałów przedszkolnych). Ponadto dla przedszkolaków, funkcjonuje 12 oddziałów przedszkolnych przy szkołach z ilością - 300 miejsc, oraz 4 punkty przedszkolne we wszystkich szkołach na terenach wiejskich, z ilością 100 miejsc.
- dla dzieci i młodzieży w różnym wieku szkolnym - funkcjonuje 8 świetlic przyszkolnych.
- dla seniorów - 3 kluby: klub seniora Jarzębina, przy Spółdzielni Mieszkaniowej w Tucholi, klub seniora 'Jesień' przy Tucholskim Ośrodku Kultury, oraz klub seniora 'Promyk' przy Wiejskim Domu Kultury w Raciążu. Ponadto w infrastrukturze gminy znajduje się Dzienny Dom Senior + - dysponujący 15 miejscami.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) i infrastruktury społecznej (liczba żłobków, liczba opiekunów dziennych, liczba miejsc w żłobkach, liczba dzieci którym nie przyznano miejsca) - dane te zostały uzupełnione automatycznie z zewnętrznych systemów informatycznych.

Dane w formie tabelarycznej dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczby hospicjów na terenie gminy Tuchola - dane zostały uzupełnione na podstawie informacji własnych oraz innych instytucji ze względu na ich specyfikę.

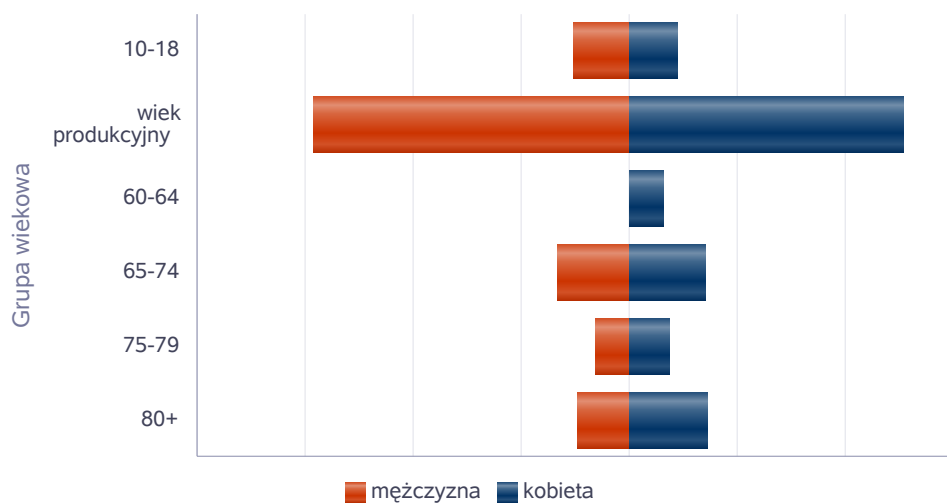
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	464	361
4-6	330	324
7-18	1 377	1 300
wiek produkcyjny	6 033	5 247
60-64		755
65-74	1 107	1 313
75-79	213	334
80+	246	528

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

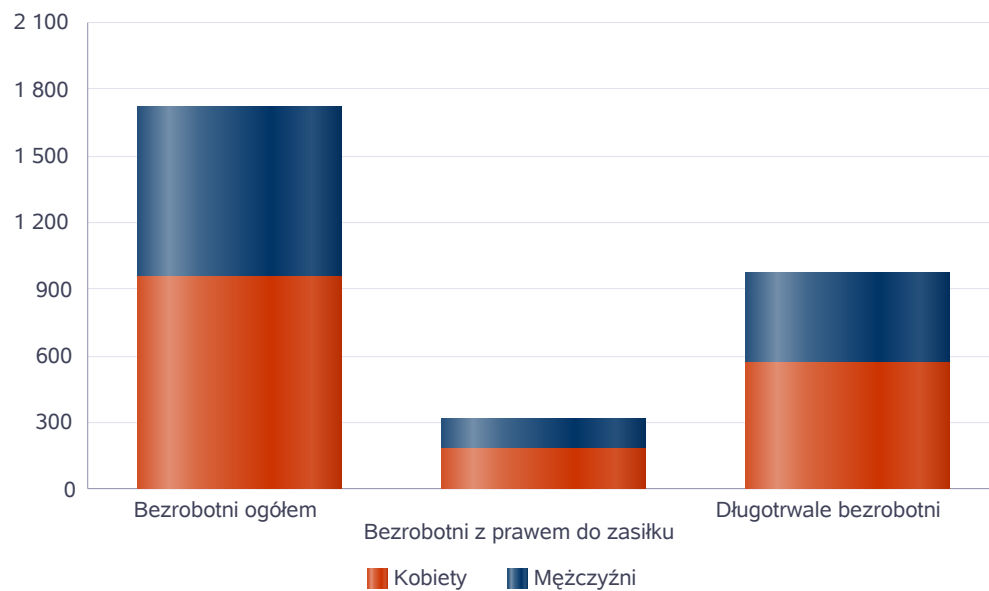
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	1 031	879
wiek produkcyjny	5 845	5 083
60-64		617
65-74	1 328	1 408
75-79	614	724
80+	952	1 451

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

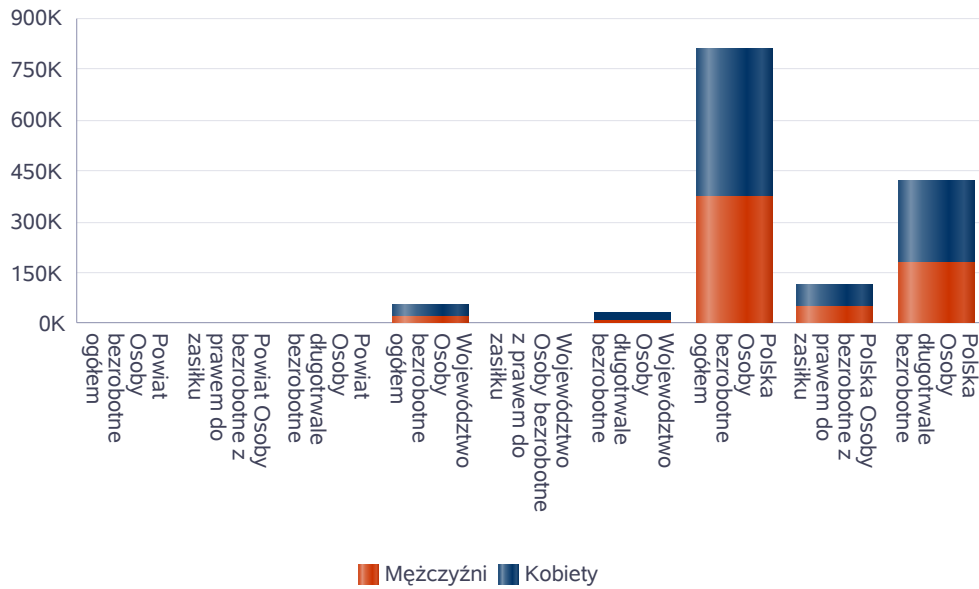
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 717	768	949
Bezrobotni z prawem do zasiłku	315	130	185
Długotrwale bezrobotni	969	402	567

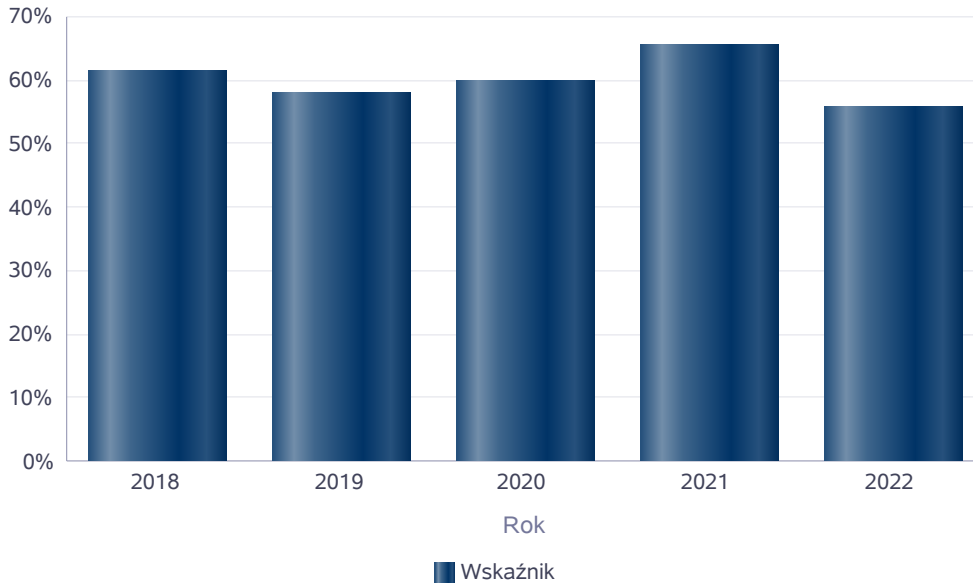
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	949	768	33 263	23 214	435 508	375 290
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	185	130	5 313	3 736	65 105	50 187
Osoby długotrwale bezrobotne	567	402	20 263	11 184	237 119	181 721

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

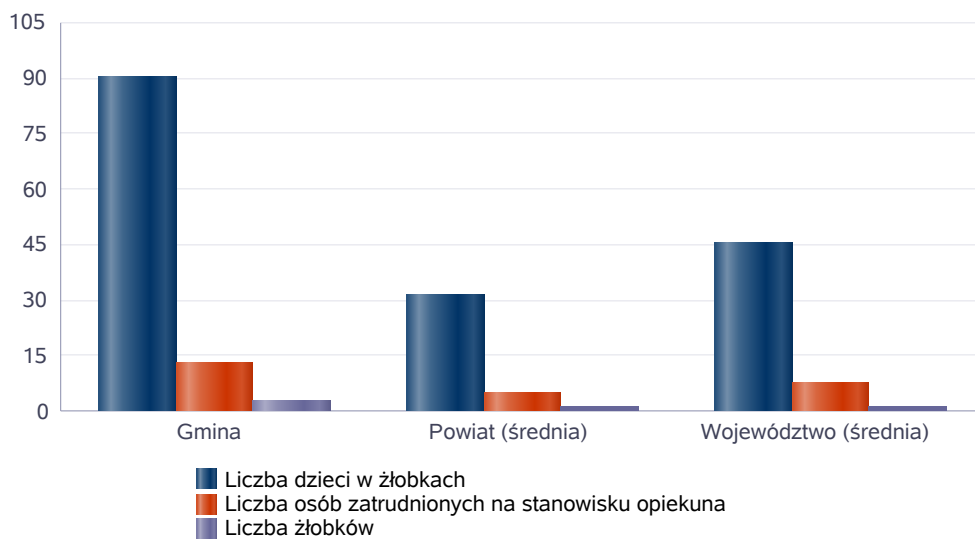
Rok	Wskaźnik
2018	61%
2019	58%
2020	60%
2021	65%
2022	56%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	90,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	13,00
Gmina	Liczba żłobków	3,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	31,33
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	5,00
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	1,17
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	45,44
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	7,55
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	1,28

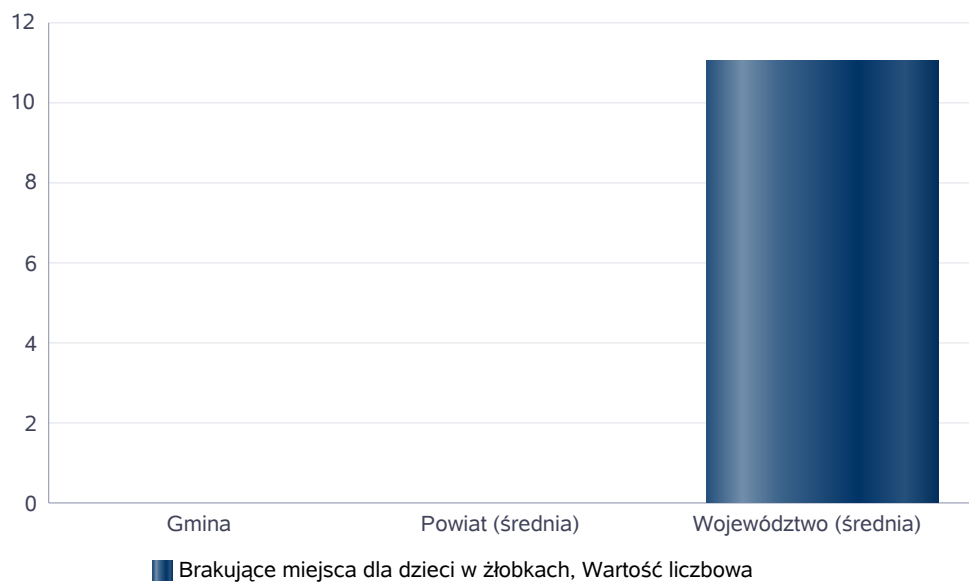
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	0,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	0,00
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	11,03

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	329	324	324
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	21	37	57
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	88	85	85
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	22	51	71
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	5	2	2
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	3	3	4
Liczba hospicjów	7	1	1	1
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2022". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Analiza danych zawartych w poniższej tabeli wskazuje, że ogólna liczba osób którym udzielono pomocy i wsparcia w 2022 roku wyniosła **1 969 osób** (wiersz 1 tabeli). W grupie tej ujęte są osoby, które w danym roku **otrzymały pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej** bez względu na rodzaj, formę świadczenia i źródło finansowania. W liczbie tej zawarto pomoc w formie decyzji administracyjnej, bez decyzji administracyjnej, pomoc która jest udzielana bez konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. W liczbie tej znajdują się także osoby objęte wyłącznie pracą socjalną, poradnictwem specjalistycznym, osoby skierowane do domu pomocy społecznej, osoby objęte pomocą asystenta rodziny, pomocą asystenta osobistego, osoby starsze, które otrzymały pomoc w formie opasek bezpieczeństwa, osoby, które zwróciły się z wnioskiem o wystawienie przez tut. Ośrodek stosownych zaświadczeń, kart informacyjnych, objęte wsparciem w postaci paczek żywnościowych w ramach programu Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa FEAD, osoby u których została prowadzona procedura Niebieskiej Karty.

Pomoc udzielana osobom i rodzinom bez wydania decyzji administracyjnej, nie jest ujęta w tabelach i wykresach graficznych niniejszej OZPS, niektóra z form pomocy opisana jest w tematycznych oknach dialogowych.

W 2022 roku, na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. z pomocy i wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi **skorzystało łącznie 561 rodzin** (1 203 osób w rodzinach) z czego:

- **325 rodzin** (789 - osób w rodzinie) - w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych;
- **236 rodzin** (414 - osób w rodzinie) - wyłącznie w postaci pracy socjalnej.

W porównaniu z rokiem 2021, w którym z pomocy i wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi skorzystały 652 rodziny (1 519 osób w rodzinach) **w roku oceny** widoczny jest **spadek liczby korzystających rodzin o 91**. Z tendencją spadkową mamy do czynienia zarówno w liczbie rodzin korzystających z pomocy w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych (spadek o 57 rodzin) jak i rodzin korzystających wyłącznie w postaci pracy socjalnej (spadek o 34 rodziny).

Wskaźnik osób korzystających z pomocy finansowej, niefinansowej i pracy socjalnej w 2022 roku kształtował się na poziomie 6,39% ogółu mieszkańców gminy.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej na rzecz klientów Ośrodka Pomocy Społecznej świadczona jest pomoc w formie świadczeń:

- pieniężnych (finansowych),
- niepieniężnych (składki na ubezpieczenie zdrowotne, usługi opiekuńcze, poradnictwo specjalistyczne, schronienie, posiłek, pobyt w domach pomocy społecznej, sprawienie pogrzebu i inne)

Liczba świadczeń niepieniężnych znacznie dominuje nad ilością świadczeń pieniężnych i stanowi proporcję - 95,05% do 4,95%.

Powyższe świadczenia przyznawane są w ramach zadań własnych i zleconych. W 2022 roku przyznano je decyzją administracyjną - **498 osobom**, w tym: 235 osobom na świadczenie pieniężne i 296 osobom na świadczenie niepieniężne. W grupie tej znajduje się 310 osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej (liczba osób, które w ciągu 3 lat korzystały z systemu świadczeń pomocy społecznej przez co najmniej 18 miesięcy).

Biorąc pod uwagę świadczenia z pomocy społecznej, zauważyć można, że w 2022 roku największą grupę odbiorców stanowiły osoby w wieku 0-17 lat, **350 osób** - w danej tej zawarta jest liczba dzieci i młodzieży otrzymująca pomoc w formie dożywiania w żłobku, przedszkolach, szkołach i bursach w ramach programu /Posiłek w szkole i w domu/, ponadto liczba dzieci objęta pomocą finansową w formie świadczenia pieniężnego w ramach programu /Posiłek w szkole i w domu/ w sytuacji gdy dziecko nie zostało objęte dożywianiem w placówce np. ze względu na wiek. W powyższej grupie zawarte są także dzieci, będące członkami rodzin, które otrzymują pomoc finansową w formie zasiłków okresowych.

Kolejną co do wielkości grupą osób korzystających z pomocy społecznej stanowiły osoby w wieku produkcyjnym - **283 osoby** (kobiety w wieku od 18-65 r.ż., mężczyźni w wieku 18-65 r.ż.). W porównaniu z rokiem 2021 r. zauważalny jest spadek liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tej kategorii wiekowej, bowiem w roku 2021 r. osób w wieku produkcyjnym było **343**.

Trzecia grupa odbiorców świadczeń pomocy społecznej to osoby w wieku poprodukcyjnym - **63 osoby**. W roku 2021 liczba osób w wieku poprodukcyjnym wynosiła 66 osób, zatem kształtowała się na podobnym poziomie.

Biorąc pod uwagę płeć odbiorców korzystających z pomocy społecznej zauważyć można przewagę mężczyzn w stosunku do kobiet.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej katalog problemów, z którymi może zwrócić się osoba lub rodzina do Ośrodka Pomocy Społecznej obejmuje: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, potrzebę ochrony macierzyństwa, alkoholizm, narkomania, bezdomność, przemoc i inne.

W gminie Tuchola w 2022 roku najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc były:

- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie
- długotrwała lub ciężka choroba
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowe.

Zauważyć należy, że w latach poprzednich, drugim co do wielkości powodem udzielania pomocy osobom i rodzinom było bezrobocie obecnie znajdujące się na pozycji trzeciej po niepełnosprawności. Z powyższą hierarchią przyczyn trudnej sytuacji życiowej mamy do czynienia po raz pierwszy.

Ubóstwo jest nadal kluczowym powodem korzystania z pomocy i wsparcia. Biorąc pod uwagę typy rodzin, a zatem rodziny jednoosobowe i wieloosobowe zauważyć można, że z powodu ubóstwa z pomocy i wsparcia Ośrodka korzysta więcej osób prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe niż będących w rodzinie. Najczęściej ubóstwo u osób samotnych jest wynikiem niepełnosprawności i poważnych problemów zdrowotnych (długotrwałej choroby) oraz bezrobocia, natomiast w rodzinach wieloosobowych w dużej mierze wynika z bezrobocia.

Ponadto, rodziny z dziećmi obciążone ubóstwem, bezrobociem często doświadczają trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, a tym samym są bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Biorąc pod uwagę rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin zauważyć można, że rodziny jednoosobowe w większej mierze pobierają świadczenia pieniężne niż niepieniężne, natomiast rodziny wieloosobowe częściej korzystają ze świadczeń niepieniężnych z racji np. dożywiania dzieci w szkole.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi poza wypłacaniem świadczeń pieniężnych, niepieniężnych, prowadzeniem pracy socjalnej, zajmuje się także **specjalistycznym poradnictwem psychologicznym**. Problemy rodzinne, opiekuńczo-wychowawcze i niestabilna sytuacja na świecie spowodowana wojną na Ukrainie sprawiły zwiększone zainteresowanie rodzin do skorzystania z porad psychologa. Z porad specjalisty **skorzystało 68 rodzin**.

Podstawowym zadaniem pracowników socjalnych jest prowadzenie **pracy socjalnej**. Głównym jej celem jest poprawa funkcjonowania rodziny lub osoby w jej lokalnym środowisku oraz wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej. W 2022 roku różnorodnymi elementami pracy socjalnej objętych zostało **547 rodzin**, które zgłosiły się o różne formy pomocy i wsparcia, w tym **236 rodzin** skorzystało z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej.

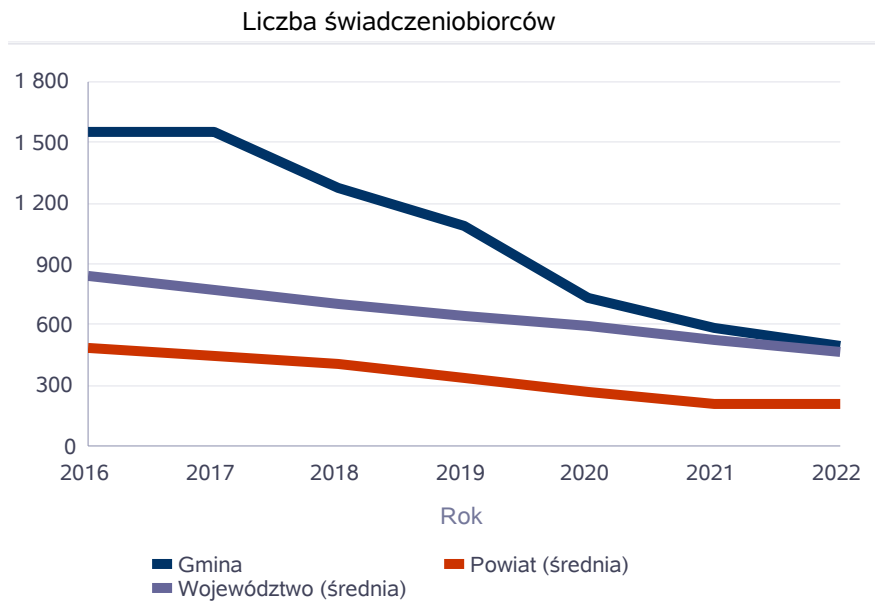
W roku oceny 2022 **wskaźnik pracy socjalnej** (stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do liczby rodzin, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%) **wynosił 168,31 %** i osiągnął wartość najwyższą w stosunku do lat poprzednich.

Metodyczną pracą socjalną objęto **16 osób**, z którymi **podpisano kontrakt socjalny**, czyli plan wspólnych działań pomiędzy klientem, a pracownikiem socjalnym - pozwalający na określenie problemu danej osoby i wyznaczenie celu.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych - dane zostały uzupełnione automatycznie z zewnętrznych systemów informatycznych.

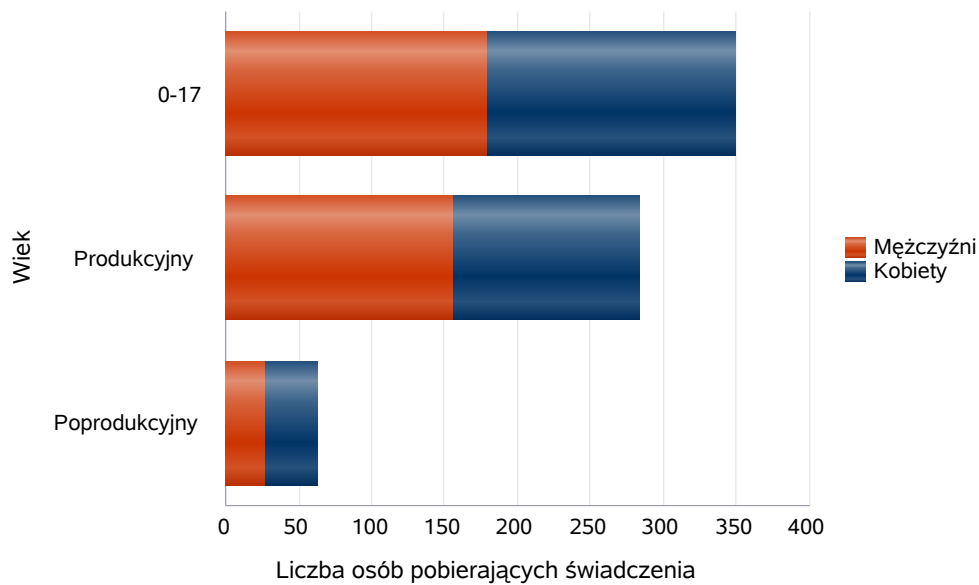
Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

	Liczba świadczeniobiorców						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gmina	1 557	1 552	1 277	1 088	731	583	498
Powiat (średnia)	486	450	409	342	274	210	208
Województwo (średnia)	846	773	702	644	593	526	469

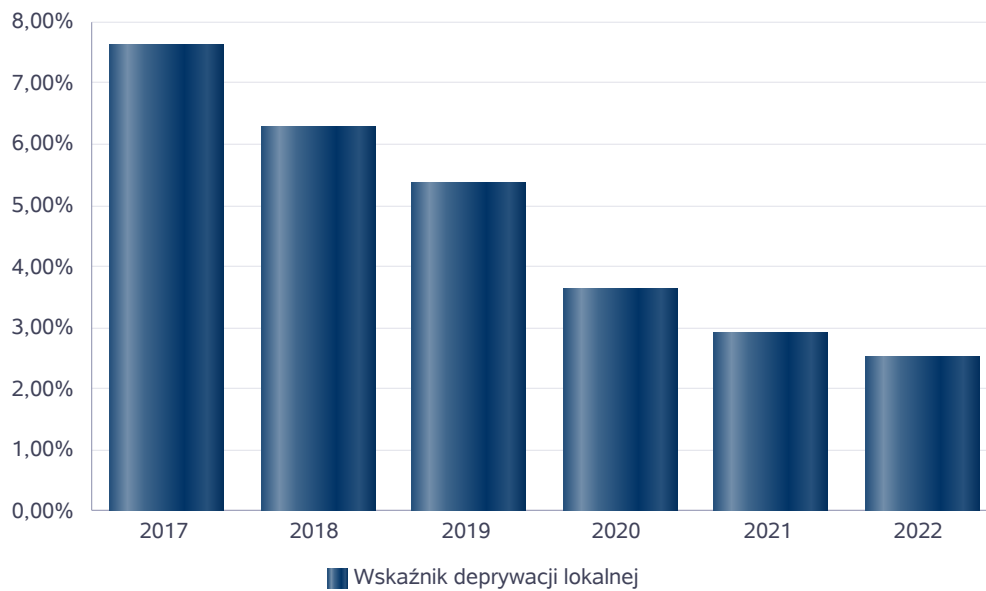
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	350	170	180
Produkcyjny	283	127	156
Poprodukcyjny	63	36	27

Wskaźnik deprivacji lokalnej

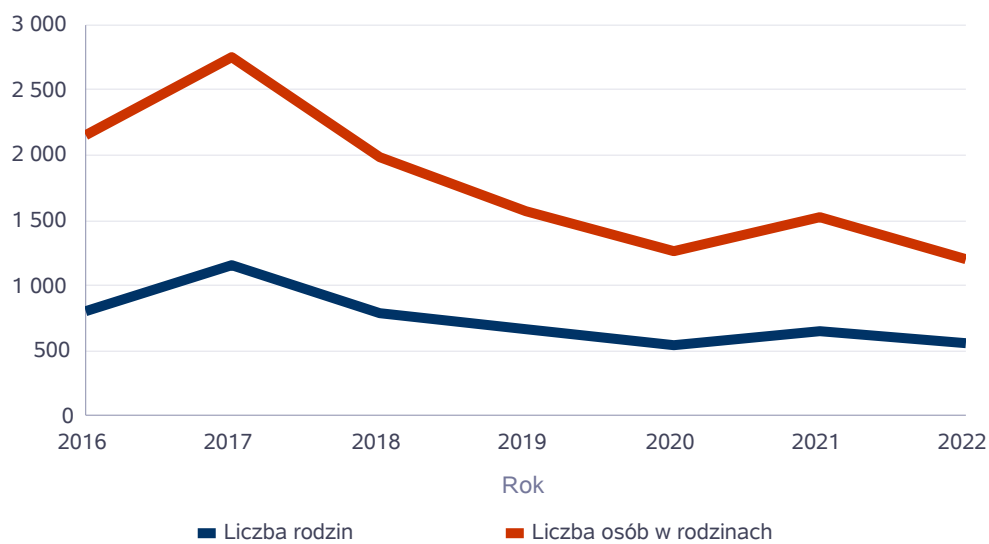
Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2017	7,61%
2018	6,27%
2019	5,35%
2020	3,62%
2021	2,90%
2022	2,51%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	802	2 159
2017	1 163	2 748
2018	792	1 991
2019	667	1 573
2020	546	1 266
2021	652	1 519
2022	561	1 203

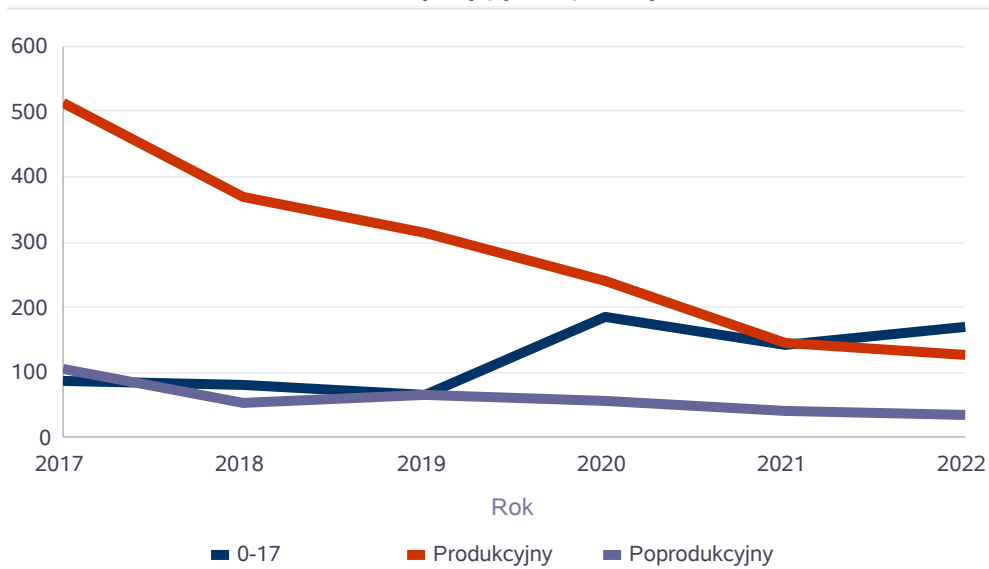
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tuchola	0-17				184	142	170
	Produkcyjny	514	369	313	241	145	127
	Poprodukcyjny	106	54	66	55	40	36
Powiat (średnia)	0-17	86	82	66	96	70	85
	Produkcyjny	176	136	113	171	72	87
	Poprodukcyjny	37	26	27	39	21	20
Województwo (średnia)	0-17	130	121	111	103	93	88
	Produkcyjny	265	226	203	198	177	160
	Poprodukcyjny	74	73	77	69	70	65

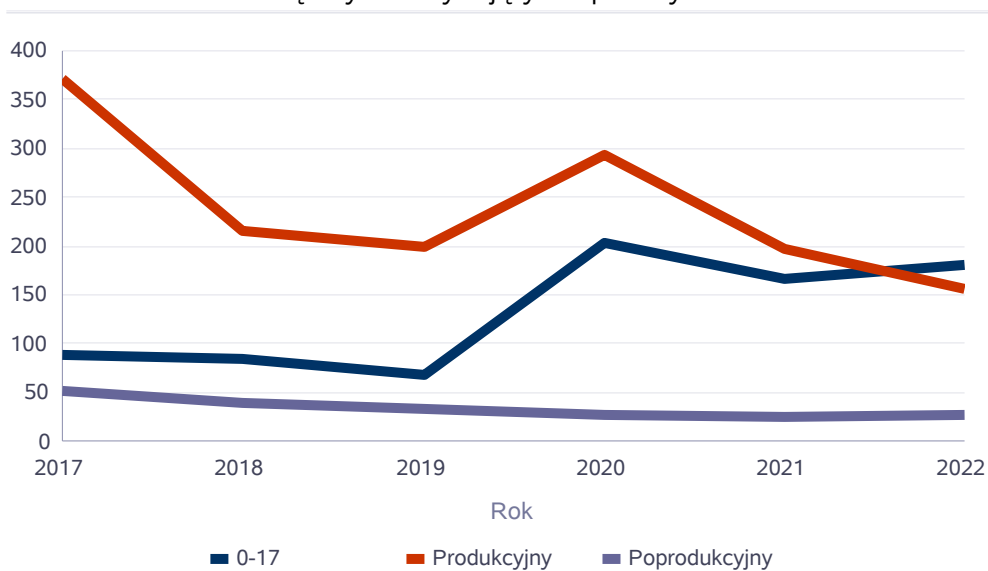
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

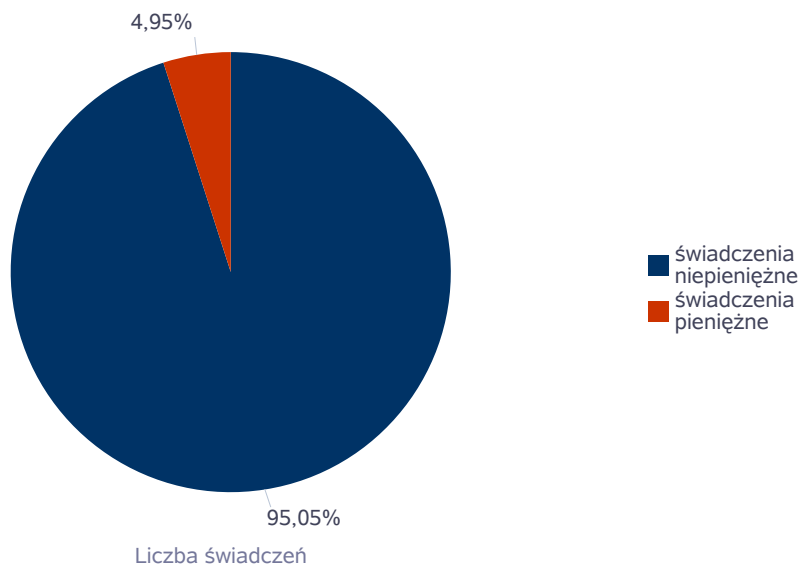
		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy					
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tuchola	0-17				204	167	180
	Produkcyjny	372	215	200	293	198	156
	Poprodukcyjny	51	40	33	28	26	27
Powiat (średnia)	0-17	89	84	67	99	74	84
	Produkcyjny	153	117	95	190	90	87
	Poprodukcyjny	14	11	10	19	8	8
Województwo (średnia)	0-17	139	128	117	111	99	94
	Produkcyjny	258	217	199	206	191	168
	Poprodukcyjny	25	23	25	25	26	24

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

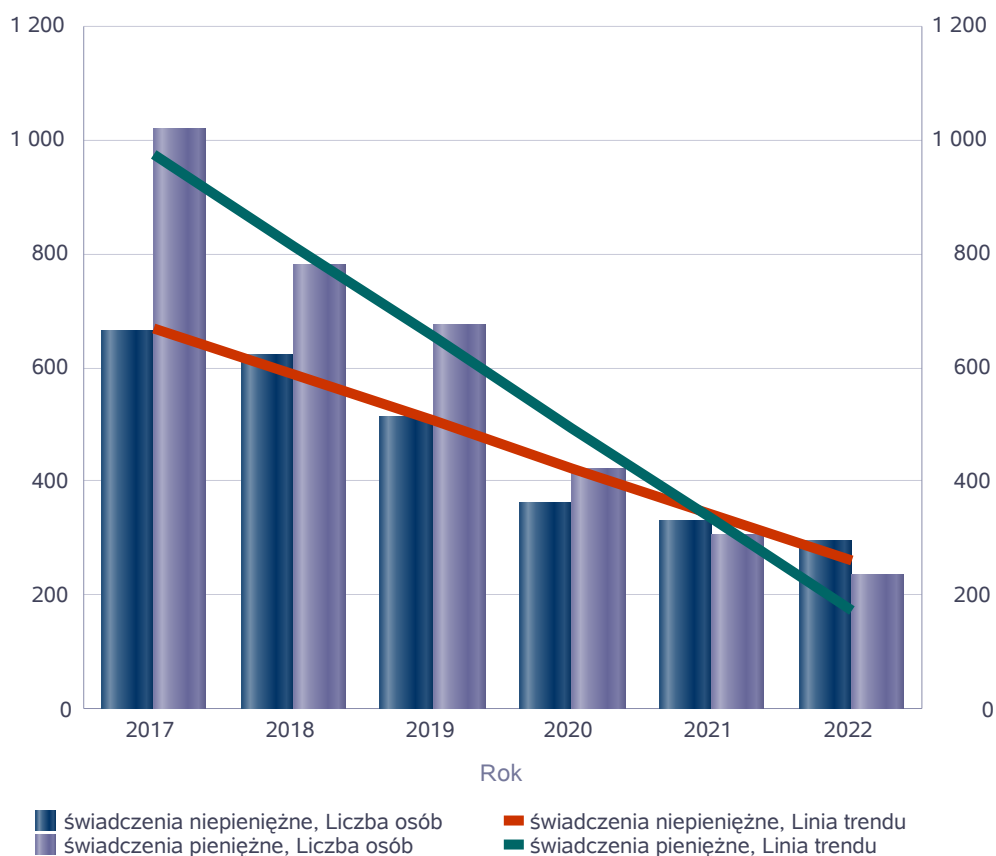
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	40 911
świadczenia pieniężne	2 132

Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
świadczenia niepieniężne	663	622	513	362	330	296
świadczenia pieniężne	1 020	780	676	423	307	235

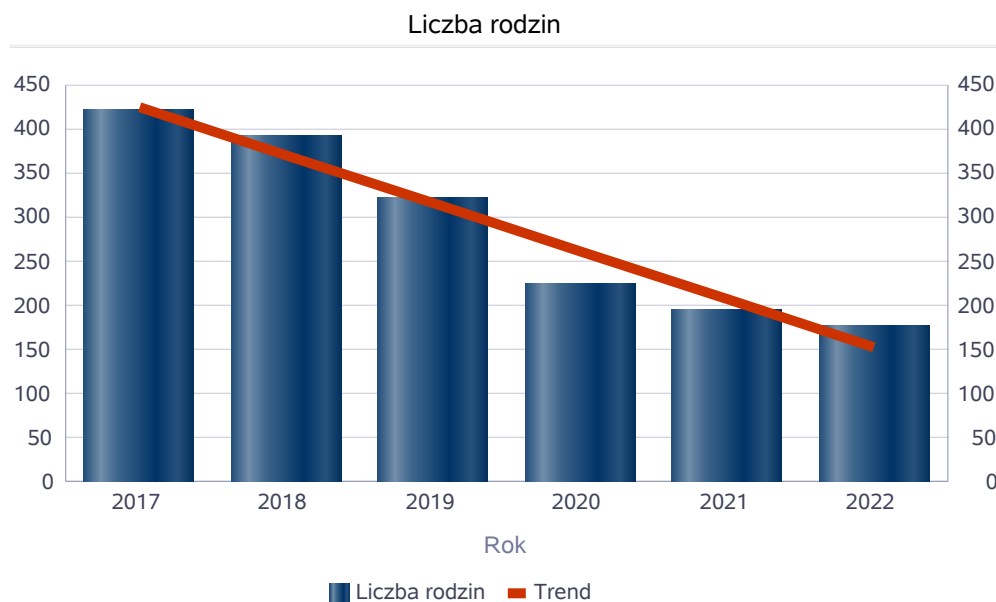
Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

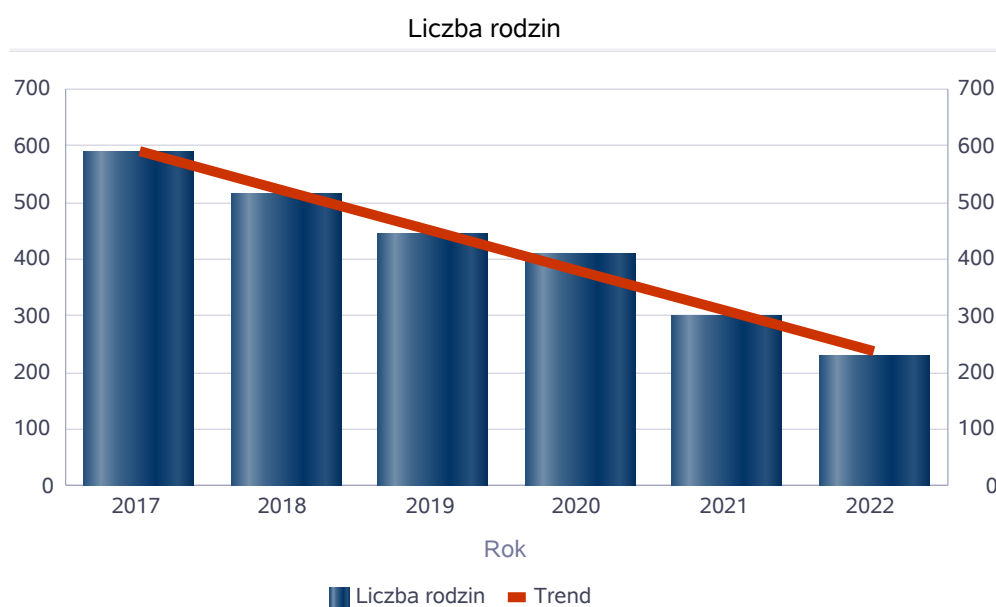
Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
świadczenia niepieniężne	421	391	321	224	196	178
świadczenia pieniężne	588	513	444	408	299	231

świadczenia niepieniężne

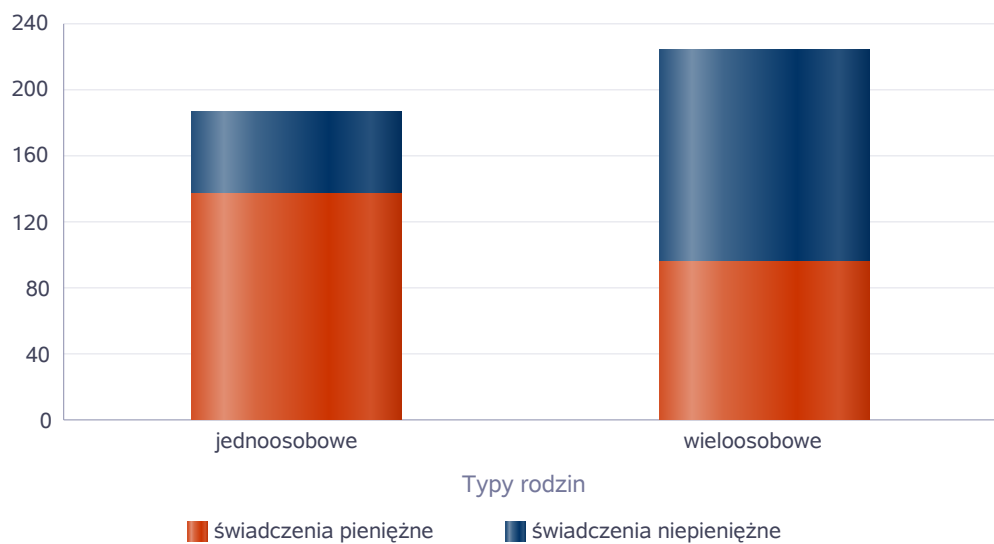
świadczenia pieniężne

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	156	137	50
wielosobowe	167	96	128

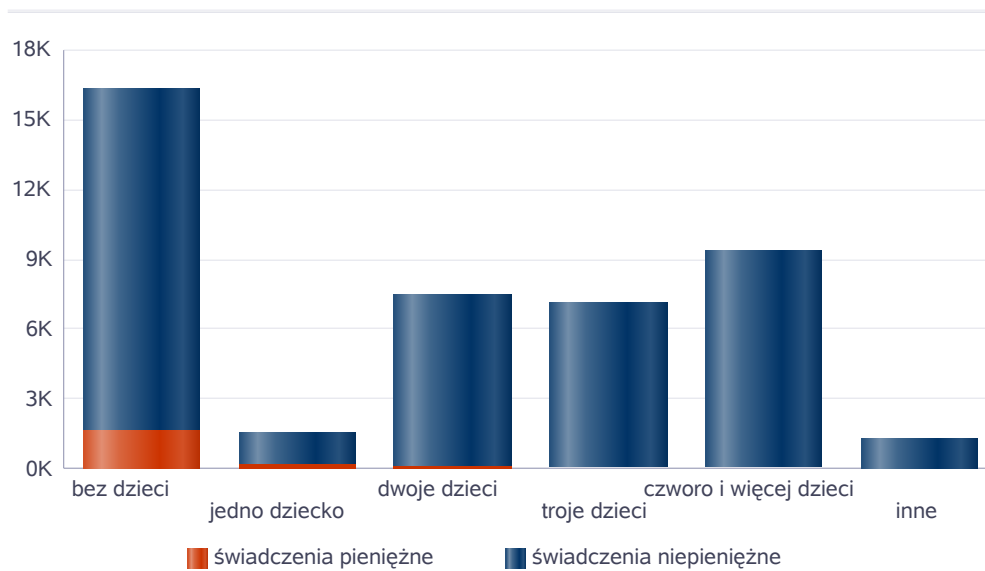
Liczba rodzin pobierających świadczenia

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	16295	1680	14615
jedno dziecko	1531	178	1353
dwoje dzieci	7503	109	7394
troje dzieci	7107	70	7037
czworo i więcej dzieci	9333	80	9253
inne	1274	15	1259

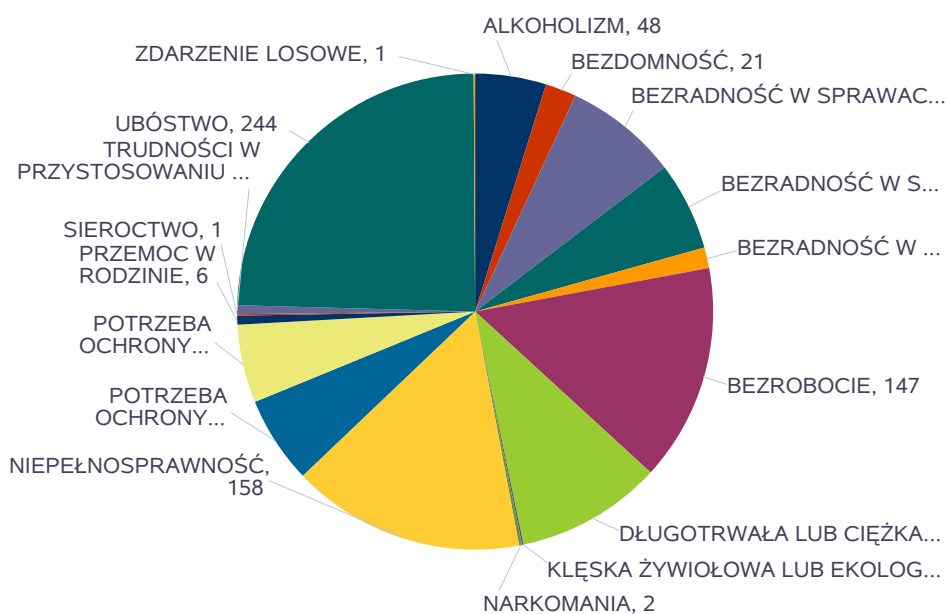
Liczba świadczeń

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
UBÓSTWO	244
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	158
BEZROBOCIE	147
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	99
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	77
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	60
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	59
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	53
ALKOHOLIZM	48
BEZDOMNOŚĆ	21
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	14
PRZEMOC W RODZINIE	6
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	6
NARKOMANIA	2
KLĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	1
SIEROCTWO	1
ZDARZENIE LOSOWE	1

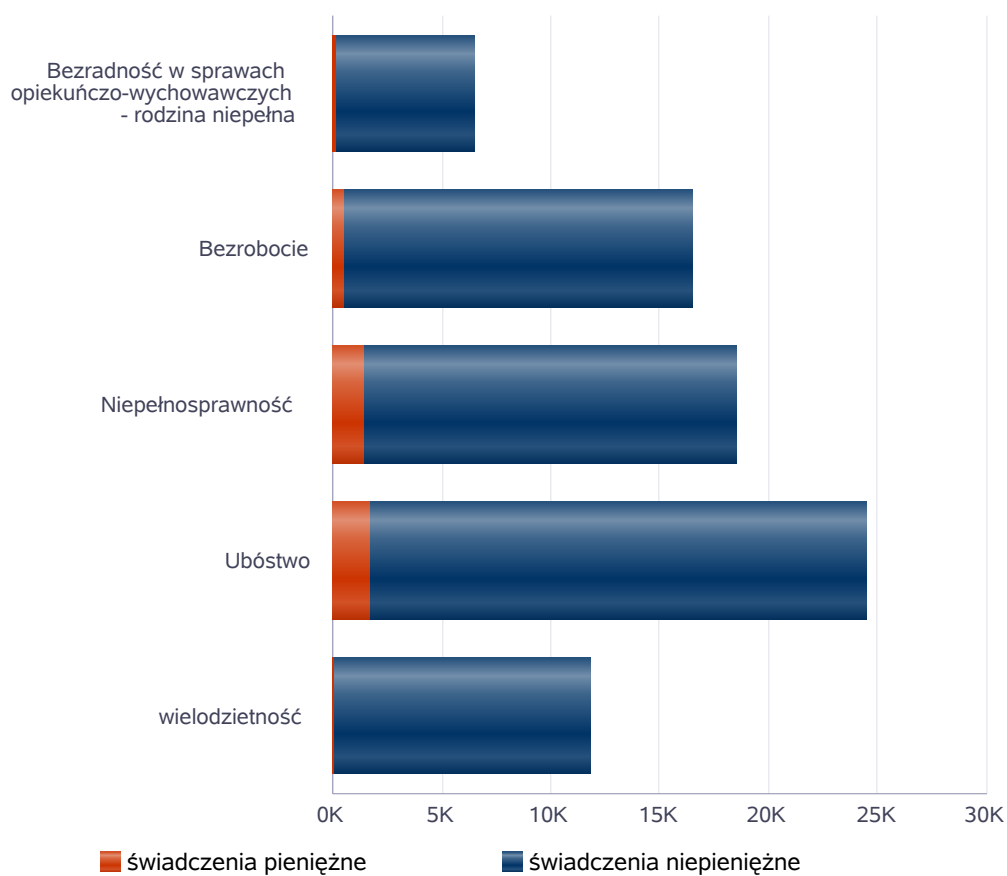
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Ubóstwo	24 461	22 697	1 764
Niepełnosprawność	18 578	17 084	1 494
Bezrobocie	16 545	15 960	585
wielodzietność	11 800	11 692	108
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	6 512	6 341	171

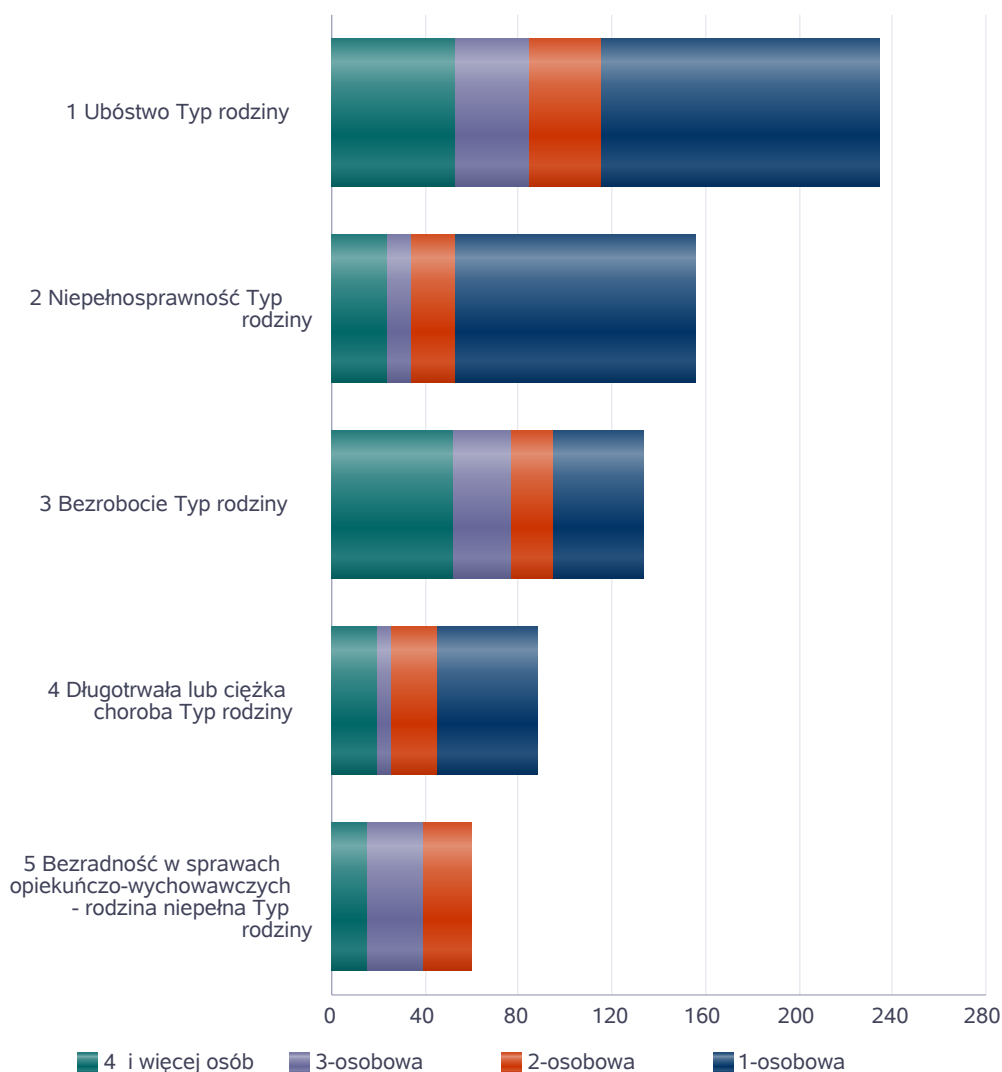
Liczba świadczeń

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	235	119	31	32	53
Niepełnosprawność	156	103	19	10	24
Bezrobocie	134	39	18	25	52
Długotrwała lub ciężka choroba	88	43	19	6	20
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	60		21	24	15

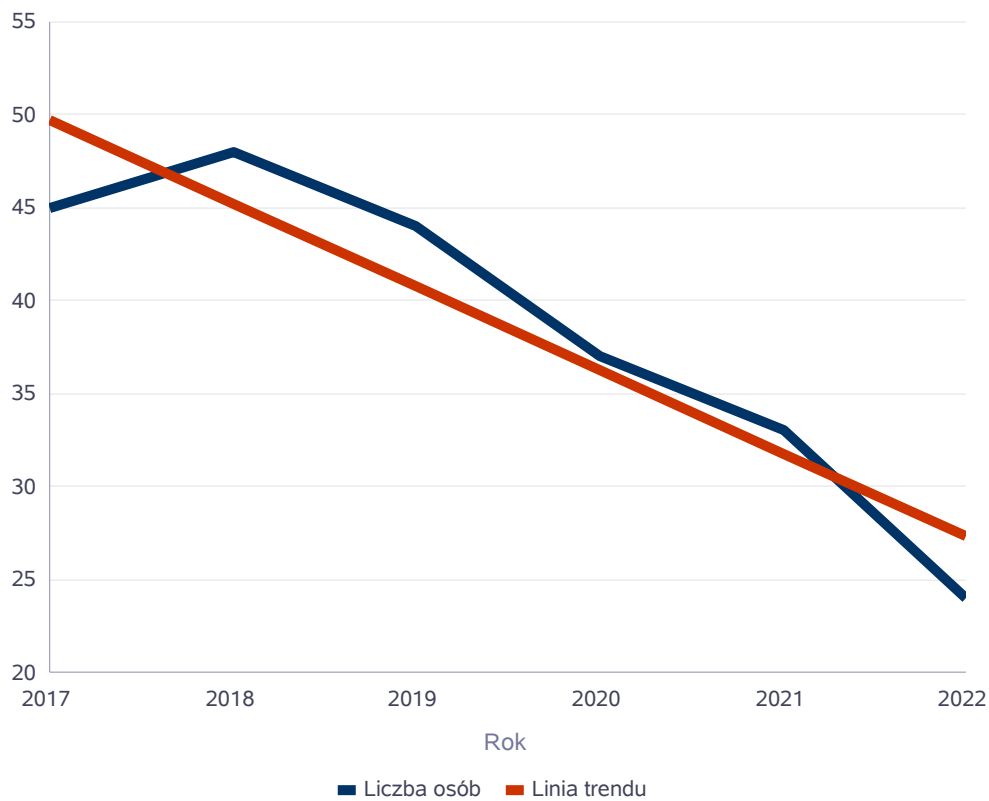
Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Liczba osób korzystających ze usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	45
2018	48
2019	44
2020	37
2021	33
2022	24

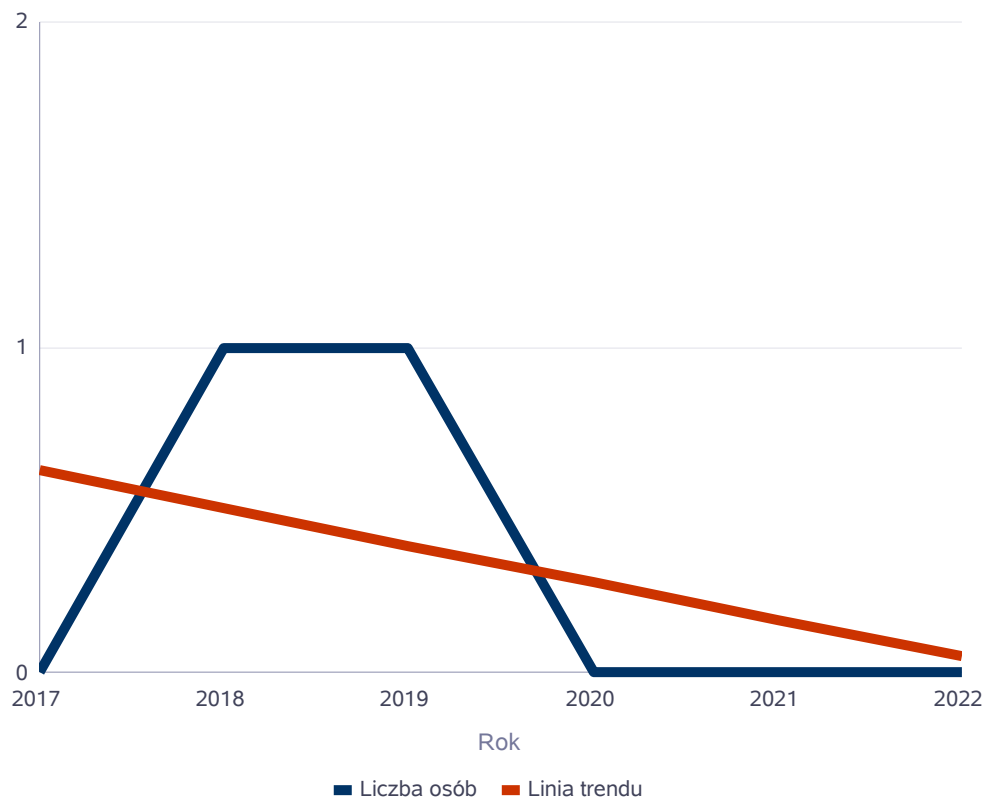
Liczba osób

Liczba osób korzystających z specjalistycznych usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	0
2018	1
2019	1
2020	0
2021	0
2022	0

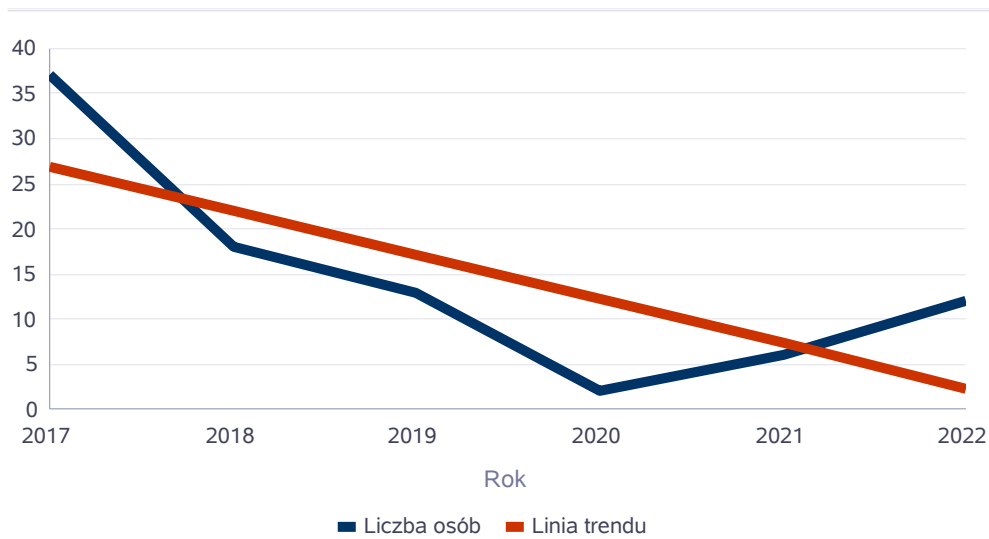
Liczba osób

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

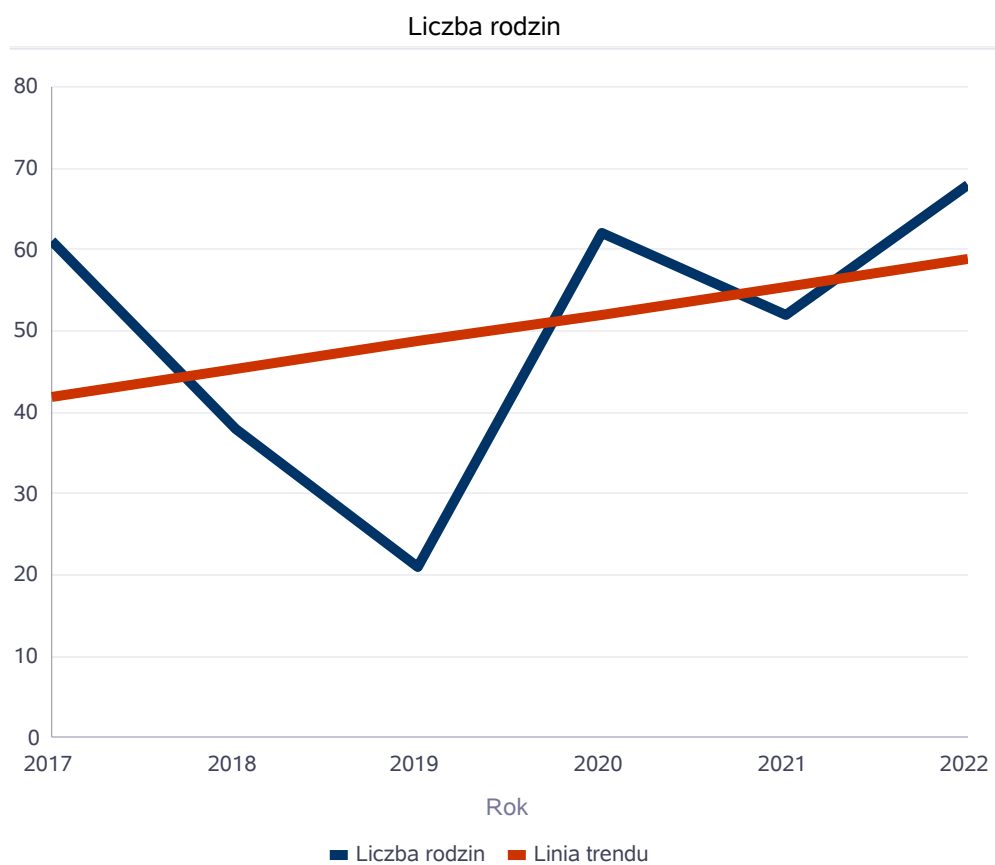
Rok	Liczba osób
2017	37
2018	18
2019	13
2020	2
2021	6
2022	12

Liczba osób

Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

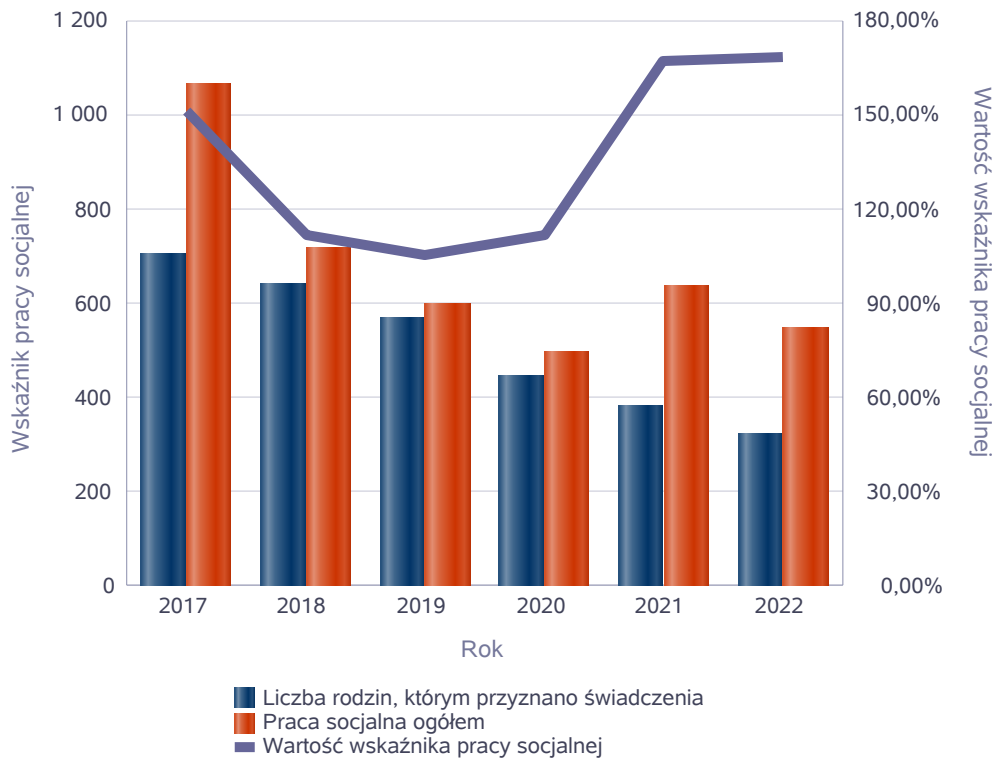
Rodzaj	Liczba rodzin w latach					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Poradnictwo specjalistyczne	61	38	21	62	52	68

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wskaźnik pracy socjalnej	151,13%	112,01%	105,08%	111,88%	167,28%	168,31%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	706	641	571	446	382	325
Praca socjalna ogółem	1 067	718	600	499	639	547

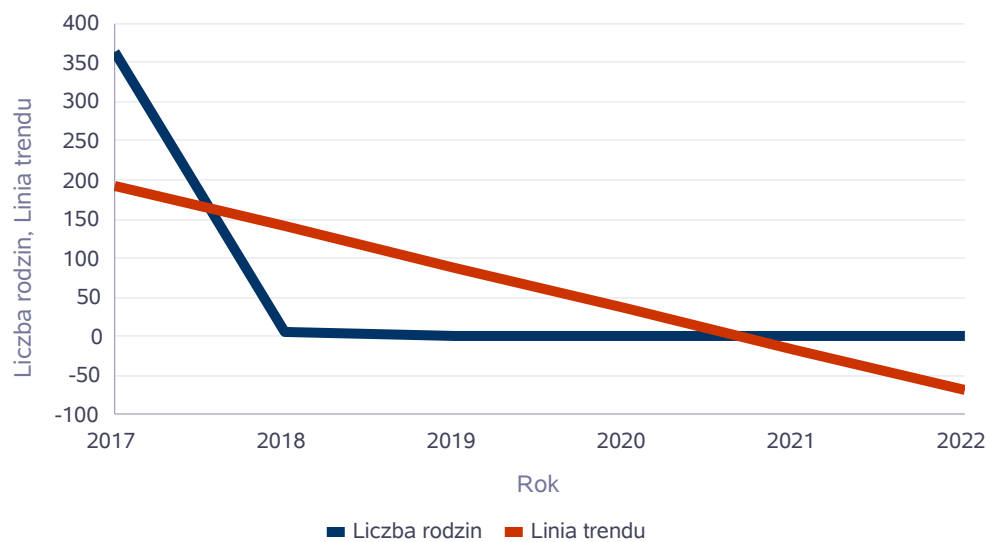
Wskaźnik pracy socjalnej

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

Udzielone świadczenia	Liczba rodzin					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Interwencja kryzysowa	364	6	1	0	1	0

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

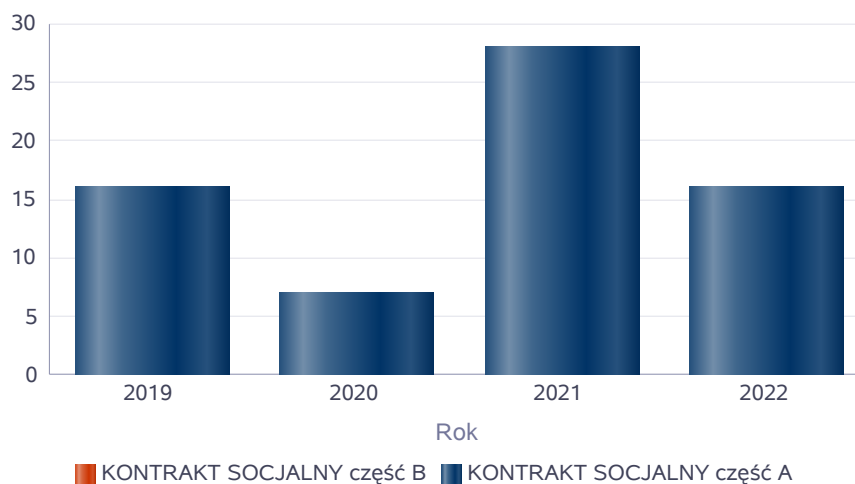

Kontrakt socjalny

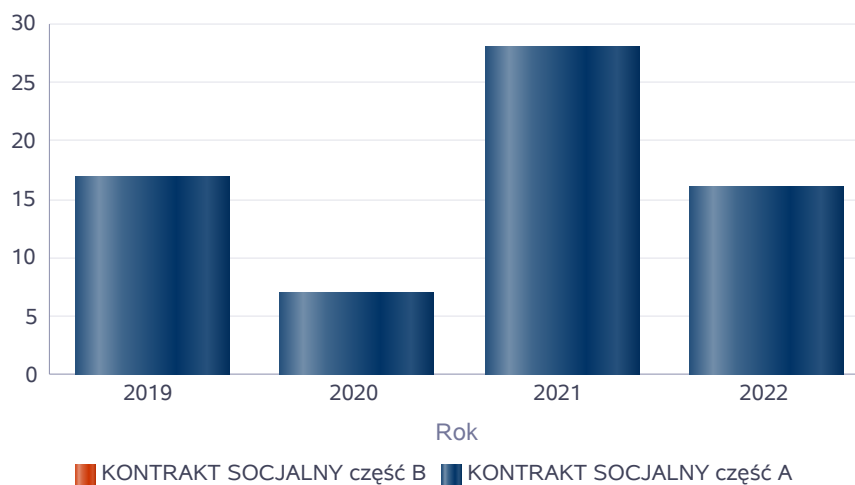
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2019	KONTRAKT SOCJALNY część A	16	17
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	7	7
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	28	28
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	16	16
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0

Liczba kontraktów/projektów

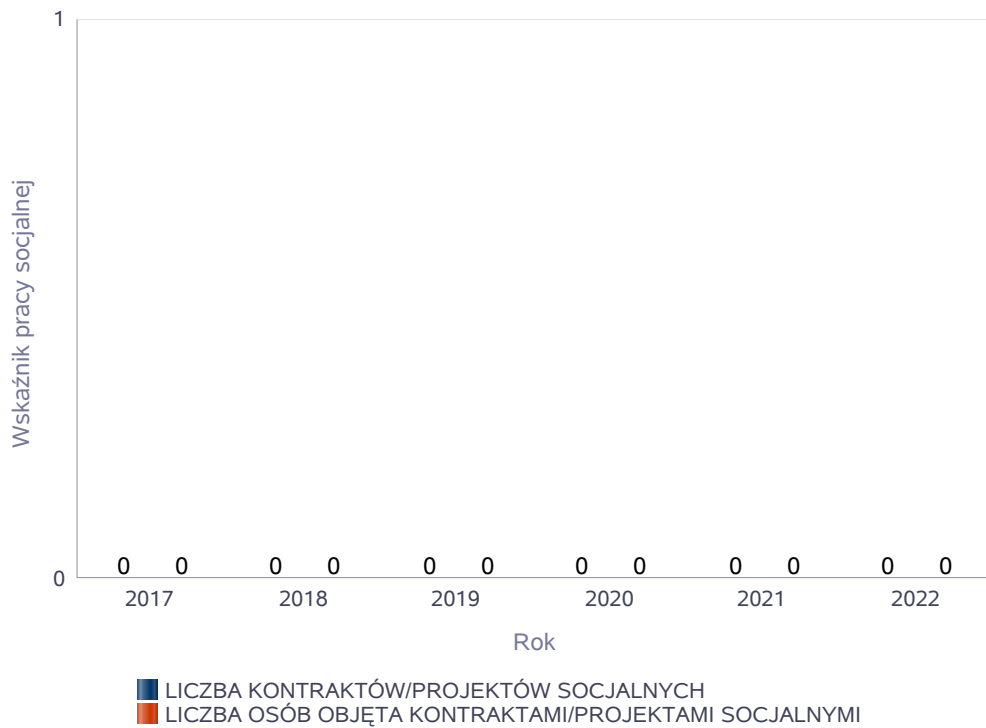

Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

Liczba projektów społecznych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych

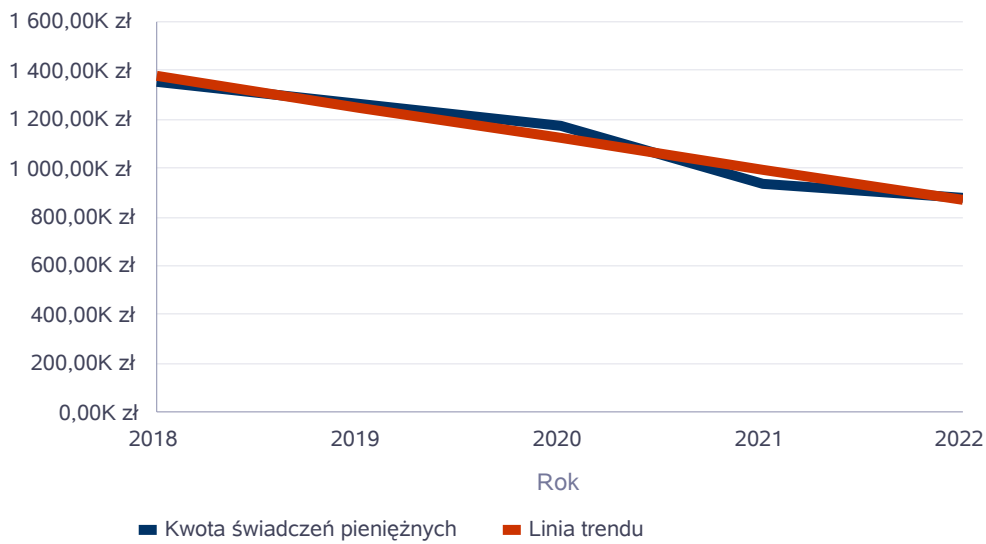
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	0	0	0	0	0	0
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	0	0	0	0	0	0

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	1 354 642,98 zł
2019	1 266 008,30 zł
2020	1 170 517,78 zł
2021	939 716,54 zł
2022	879 704,47 zł

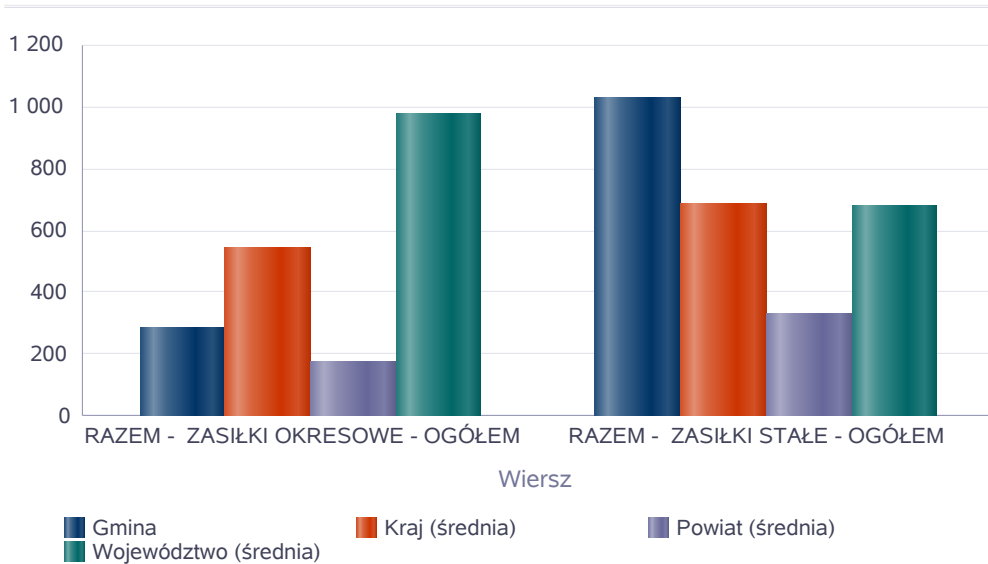
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	286
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	1 027
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	176
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	333
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	975
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	678
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	544
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	683

Liczba świadczeń

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	2 275	1 969	1 950
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	583	498	498
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	307	310	310
Wiek 0-17	4	251	229	229
Wiek produkcyjny *	5	274	215	215
Wiek poprodukcyjny **	6	62	58	58
Liczba rodzin	7	382	325	325
Liczba osób w rodzinach	8	896	789	789
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	279	251	251
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	148	154	154
Wiek 0-17	11	116	112	112
Wiek 18-59	12	128	109	109
Wiek 60 lat i więcej	13	35	30	30
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	451	413	413
Liczba rodzin	15	444	406	406
Liczba osób w rodzinach	16	1 015	923	923
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	28	16	16
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	28	16	16

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS oraz MOPS, MOPR

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, bowiem niektóre z nich mają charakter obligatoryjny inne zaś fakultatywny (uznaniowy). Każdy rodzaj świadczenia ma także ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Ponadto wśród nich wyodrębnić można świadczenia pieniężne (tj. zasiłki stałe, okresowe, celowe i inne) oraz niepieniężne (sprawienie pogrzebu, schronienie, posilek, składki na ubezpieczenie zdrowotne, usługi opiekuńcze, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej).

Z analizy danych wynika, że wśród całej gamy świadczeń pieniężnych, najwięcej środków finansowych wydatkowano na pomoc w formie **zasiłku stałego**. Omawiane świadczenie przyznawane jest osobom samotnie gospodarującym jak i pozostającym w rodzinie, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności i spełniającym odpowiednio kryterium dochodowe, które od 1 stycznia 2022 roku wynosi: dla osoby samotnie gospodarującej - 776,00 zł, a dla osoby w rodzinie - 600,00 zł.

Ze świadczenia w formie zasiłku stałego skorzystało łącznie **102 osoby** (101 rodzin), w tym: 86 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe oraz 16 osób pozostających w rodzinie.

Łączna kwota wydatkowana na ten cel wyniosła - 597 307 zł (bez uwzględnienia zwrotów nienależnie pobranych świadczeń) i jest niższa o kwotę 19 616 zł w stosunku do roku poprzedniego.

Świadczenie otrzymało 44% rodzin z ogółu rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych w 2022 r. Omawiane świadczenie traktowane jest jako zadanie zlecone Gminie, a środki finansowe w 100% pochodzą z budżetu państwa.

Zasiłek okresowy to świadczenie pieniężne, finansowane w 100% z budżetu państwa. Świadczenie to przyznawane jest osobom/rodzinom ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie lub z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Na realizację zadania przeznaczono 104 578 zł (bez uwzględnienia zwrotów nienależnie pobranych świadczeń). Decyzją administracyjną przyznano świadczenie 69 osobom (68 rodzinom).

W 2022 r. - na wypłatę tego świadczenia przeznaczono kwotę niższą o 3 840 zł w stosunku do roku 2021.

W roku oceny, w gminie Tuchola zasiłek okresowy otrzymało prawie 29% rodzin z ogółu rodzin korzystających z pomocy finansowej i w zdecydowanej większości były to rodziny, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia - 49 rodzin (50 osobom - świadczenie przyznano decyzją).

Kolejnym świadczeniem pieniężnym istotnym pod względem wielkości wydatkowanych środków oraz ilości osób objętych pomocą stanowi **zasiłek celowy**. W 2022 roku objęto nim łącznie 180 osób (177 rodzin) na kwotę 164 483 zł.

Omawiane świadczenie przedstawione w tabeli poniżej jako zasiłek celowy ogółem dotyczy pomocy finansowej udzielanej w następujących formach:

- **zasiłku celowego** np. na pokrycie części / całości kosztów ogrzewania, zakupu opału, żywności, lekarstw, odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego, sfinansowania dojazdów do lekarza, na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego itp. Wysokość udzielonego świadczenia ma charakter uznaniowy i 100% finansowane jest z budżetu gminy. Pomocą finansową w formie zasiłku celowego objęto **122 osoby** i udzielono 263 świadczenia. Z całego katalogu zasiłków celowych wyodrębnić należy zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywnościową i ekologiczną. Ta forma pomocy finansowana jest w 100% z budżetu państwa, jest zadaniem zleconym Gminom. Na skutek silnego wiatru w gminie Tuchola, uszkodzeniu uległ 1 budynek mieszkalny i poszkodowana rodzina otrzymała pomoc w formie 6 000,00 zł.
- **świadczenia pieniężnego** (w postaci zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego Programu /Posilek w szkole i w domu/. Program ten przewiduje realizację pomocy osobom i rodzinom, których dochód nie przekroczył 150% odpowiednio kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej (tj. 1164,00 zł) jak i kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie (900,00). Z zasiłku celowego przyznanego w ramach Programu wieloletniego Posilek w szkole i w domu skorzystało **125 osób** (310 osób w rodzinie) na łączną kwotę 85 800 zł. W 2022 roku w porównaniu z 2021 rokiem na świadczenie pieniężne wydano kwotę niższą o 20 900 zł.

Program wieloletni /Posilek w szkole i w domu/ przewiduje poza pomocą pieniężną również pomoc niepieniężną w formie posiłków osobom i rodzinom, których dochód nie przekroczył 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Posiłki wydawane są:

- **dzieciom** : w żłobkach, przedszkolach, punktach przedszkolnych, szkołach, internatach, bursach, placówkach wychowawczych i itd,
- **osobom dorosłym** : w Jadłodajni Osrodka, oraz w Schroniskach dla osób bezdomnych.

W ramach Programu /Posilek w szkole i w domu/ pomoc w formie obiadów, otrzymało:

- **227 dzieci;**
- **30 osób dorosłych** (23 osoby w Jadłodajni OPS, 7 osób w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Wielu)

Łączny koszt Programu na posilek wyniósł 147 074 zł, z czego kwotą 102 854 zł - sfinansowano obiady dla dzieci.

W roku 2022 r. w porównaniu z 2021 rokiem na świadczenie niepieniężne w formie posiłku wydano kwotę wyższą o 22 822 zł.

Należy zauważyć, że w ramach Programu /Posilek w szkole i w domu/, gmina Tuchola realizuje pomoc w formie świadczenia rzeczowego w postaci artykułów żywnościowych, które wydawane są osobom korzystającym z Jadłodajni. Artykuły te przysługują na dni wolne (soboty, niedziele i święta). W roku oceny tą formą wsparcia objęto 23 osoby a realizacja objęła koszt 13 378 zł. Omawiana część Programu /Posilek w szkole i w domu/ w formie świadczenia rzeczowego nie jest ujęta w poniższej tabeli.

Jednym z wielu zadań gminy jest zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym. W 2022 r. - **11 osobom bezdomnym z gminy Tuchola**, sfinansowano pobyt w Schroniskach dla Osób Bezdomnych prowadzonych przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Gdyni, z czego: 10 osobom w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Wielu i 1 osobie ze względu na potrzebę objęcia usługami opiekuńczymi w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Dobrucie. Łączny koszt tego zadania wyniósł 50 170 zł i był niższy od kosztu z 2021 roku o 15 972 zł.

Usługi opiekuńcze po raz pierwszy w roku 2022 realizowane były przez 6 opiekunek środowiskowych zatrudnionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej, a nie jak dotychczas na podstawie konkursu ofert ogłaszanych na podstawie art. 25 ustawy o pomocy społecznej. Usługami opiekuńczymi objęte zostały **24 osoby**, które z powodu wieku, niepełnosprawności, przewlekłej choroby wymagały wsparcia i pomocy innych osób w czynnościach życia codziennego. Wszystkie osoby objęte pomocą w formie usług opiekuńczych prowadziły jednoosobowe gospodarstwo domowe. Realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania ich odbiorców należy do zadań własnych gminy. Na ten cel wydatkowano kwotę 230 659 zł i wykonano 7 522 godzin usług. W 2022 roku koszt zadania był niższy od roku poprzedniego o 102 185 zł, bowiem wówczas wydatkowano kwotę 332 844 zł.

W ramach usług opiekuńczych mogą być wykonywane specjalistyczne usługi opiekuńcze. W gminie Tuchola od kilku lat nie jest widoczne zapotrzebowanie na tego typu usługi, natomiast istnieje potrzeba realizacji **specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, w tym z autyzmem**. Powyższe usługi w 2022 roku realizowane były przez Spółdzielnię Socjalną Progres w Tucholi (podmiot wyłoniony w ramach zapytania ofertowego) i objęto nimi **12 dzieci**. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania są usługami w 100% finansowanymi z budżetu państwa, a więc są zadaniem zleconym Gminie. W 2022 roku wydatkowano kwotę 74 956 zł i zrealizowano 892 godzin usługi.

Niestety często same usługi nie gwarantują zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych, niesamodzielnych w stopniu umożliwiającym im egzystencję na satysfakcjonującym poziomie, stąd koniecznym jest kierowanie osób do **Domów Pomocy Społecznej**. Ta forma pomocy corocznie stanowi obszerną pozycję w wydatkach Gminy. W roku 2022 gmina Tuchola partycypowała w kosztach pobytu 29 pensjonariuszy. Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca Domu zależy od typu Domu Pomocy Społecznej oraz od sytuacji rodzinnej i materialnej pensjonariusza.

W gminie Tuchola miesięczna opłata za pobyt wnoszona była:

- w 21 przypadkach - przez mieszkańca domu i gminę;
- w 8 przypadkach - przez mieszkańca domu, gminę oraz rodzinę (12 osób - członków rodziny zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt w DPS)

Odpłatność gminy Tuchola za pobyt 29 mieszkańców Domów Pomocy Społecznej wyniosła 1 031 310 zł i koszt tego zadania był wyższy w stosunku do roku 2021 o kwotę 109 030 zł, bowiem wówczas wydatkowano kwotę 922 280 zł.

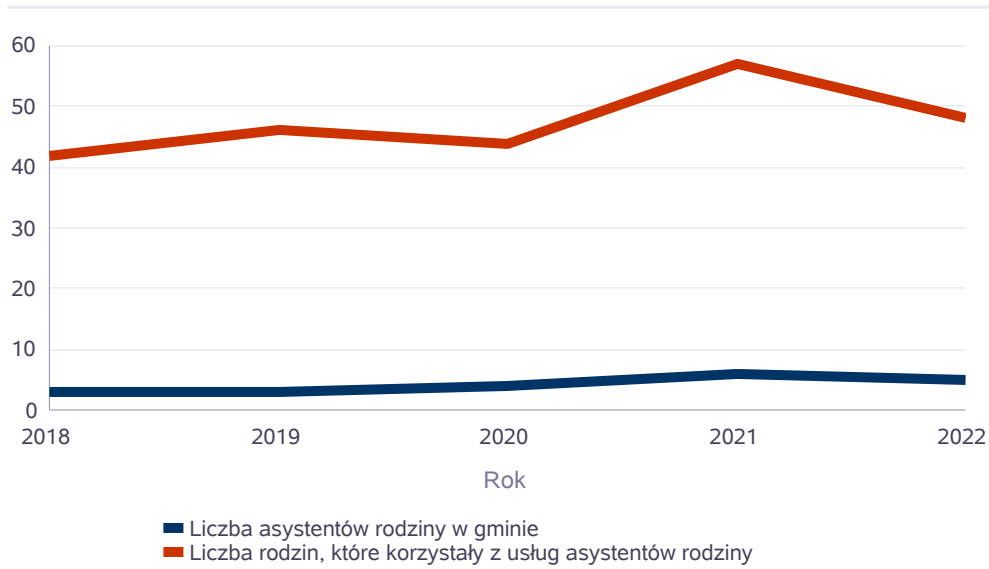
Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zatrudniał 5 **asystentów rodziny** (w liczbie tej ujęto zastępstwa z powodu usprawiedliwionej nieobecności pracowników). Pomocą i wsparciem ze strony asystentów objętych zostało **48 rodzin**, a łączna ilość dzieci w tych rodzinach wynosiła 98 osób. Pośród wyżej wskazanych rodzin 15 z nich zobowiązano do pracy z asystentem rodziny na podstawie postanowienia Sądu.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej z podziałem na poszczególne zasiłki oraz dane dotyczące liczby asystentów rodziny, liczby rodzin wspieranych i liczby osób objętych pracą asystenta rodziny - dane częściowo zostały zasilone automatycznie z zewnętrznych systemów informatycznych, a częściowo uzupełnione jako dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba asystentów rodziny w gminie	3	3	4	6	5
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	42	46	44	57	48

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR
wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	117	102	102
Kwota świadczeń w złotych	2	616 923	597 307	597 307
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	98	86	86
Kwota świadczeń w złotych	4	574 350	555 509	555 509
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	19	16	16
Kwota świadczeń w złotych	6	42 573	41 798	41 798
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	86	69	69
Kwota świadczeń w złotych	8	108 418	104 578	104 578
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	79	50	50
Kwota świadczeń w złotych	10	87 150	68 885	68 885
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	15	10	10
Kwota świadczeń w złotych	12	18 124	21 763	21 763
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	2	5	5
Kwota świadczeń w złotych	14	1 176	3 337	3 337
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	262	180	180
Kwota świadczeń w złotych	20	214 375	164 483	164 483
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	159	125	125
Kwota świadczeń w złotych	22	106 700	85 800	85 800
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓLEM				
Liczba osób	25	294	257	257
Kwota świadczeń w złotych	26	124 252	147 074	147 074
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI				
Liczba osób	27	250	227	227
Kwota świadczeń w złotych	28	79 122	102 854	102 854
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	294	257	257
Kwota świadczeń w złotych	30	124 252	147 074	147 074
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	250	227	227
Kwota świadczeń w złotych	32	79 122	102 854	102 854
SCHRONIENIE - OGÓLEM				
Liczba osób	33	13	11	11
Kwota świadczeń w złotych	34	66 142	50 170	50 170
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	1	0	0
Kwota świadczeń w złotych	38	3 961	0	0
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	29	29	29
Kwota świadczeń w złotych	40	922 280	1 031 310	1 031 310
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	57	48	48
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	6	5	5
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	374 703	515 000	515 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

W roku 2022 w gminie Tuchola, rodziny otrzymały następujące świadczenia:

- świadczenia rodzinne (w tym: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki rodzinne na podstawie mechanizmu złotówka za złotówkę, specjalne zasiłki opiekuńcze, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia rodzicielskie) - **1354 rodzin**
- świadczenia wychowawcze (500+) - **2 182 rodzin**
- zasiłek dla opiekuna - **5 rodzin**

- świadczenia „Za życiem” - 4 rodziny

Liczba rodzin pobierających **świadczenie wychowawcze** w 2022 roku (2 182) w stosunku do roku 2021(2 428) - zmalała o 246 rodzin co daje wartość spadkową o 10,13% do roku poprzedniego. Całkowita kwota przyznanego świadczenia wychowawczego (500+) w 2022 roku - wyniosła 8 912 603 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 12 469 852 zł. Spadek wydatkowanych kosztów wynika z faktu wypłacania świadczeń wychowawczych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który przejął to zadanie od 01 czerwca 2022 r.

Liczba rodzin pobierających **zasiłek rodzinny** w 2022 roku - wyniosła 538 i w stosunku do roku 2021 - liczba ta zmalała o 53 rodziny (co stanowi spadek o 8,9 % w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego z dodatkami oraz jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia dziecka wyniosła 1 962 117 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 287 451 zł.

Liczba rodzin pobierających **świadczenia alimentacyjne** - wyniosła 132 i w stosunku do roku poprzedniego liczba ta spadła o 4 rodziny (co stanowi spadek o 2,94%). Całkowita kwota przyznanych świadczeń alimentacyjnych w 2022 roku wyniosła 884 936 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim spadła o 77 911 zł (spadek 8,09%).

Inną formą pomocy udzielaną mieszkańcom gminy Tuchola, spełniającym odpowiednie kryteria są świadczenia takie jak: **dodatek mieszkaniowy oraz dodatek energetyczny**. Środki na wypłatę dodatków mieszkaniowych pochodzą ze środków własnych gminy. **W roku oceny** świadczeniami w formie dodatków mieszkaniowych objętych zostało **379 gospodarstw domowych** oraz wypłacono 3 378 świadczeń na łączną kwotę 905 230 zł. Jak wskazują poniższe dane liczba gospodarstw domowych zakwalifikowanych do uzyskania świadczenia w formie dodatku mieszkaniowego wzrosła o 64 gospodarstwa. Dodatki energetyczne są świadczeniami finansowanymi z budżetu państwa. W 2022 roku skorzystało z niego **26 gospodarstw domowych** i wydatkowano kwotę 1 306 zł.

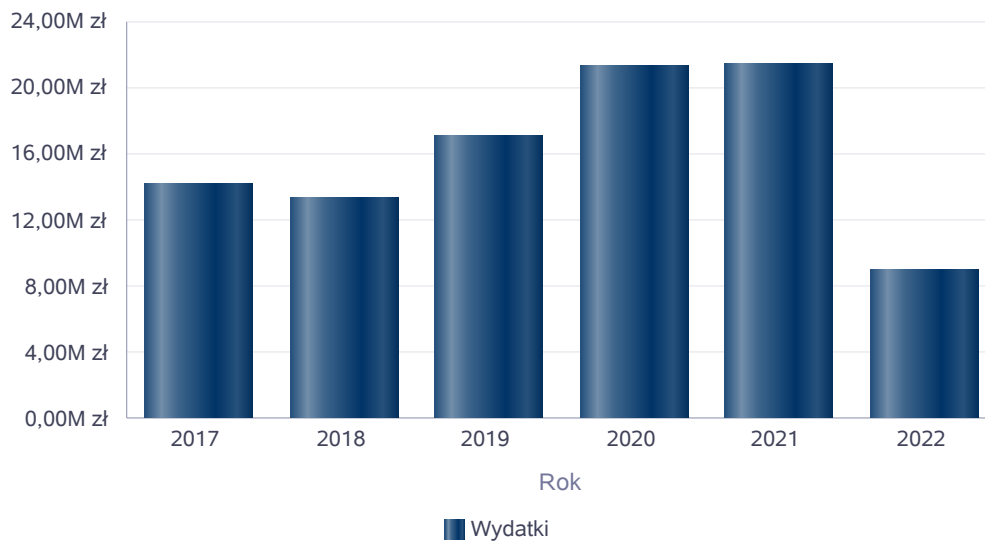
Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały świadczenie wychowawcze w ciągu roku, średniomiesięcznej liczby rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, ogólnej kwoty zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwoty świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalnego zasiłku opiekuńczego, liczby osób korzystających z świadczenia z funduszu alimentacyjnego, liczbie rodzin i świadczeniach alimentacyjnych - dane te zostały uzupełnione automatycznie z zewnętrznych systemów informatycznych.

Tabela/Inne rodzaje pomocy i świadczeń/ dotycząca dodatków mieszkaniowych oraz dodatków energetycznych została sporządzana na podstawie własnych danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi.

Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń

Rok	Wydatki
2017	14 174 073,00 zł
2018	13 260 444,00 zł
2019	17 079 588,00 zł
2020	21 281 124,00 zł
2021	21 382 455,00 zł
2022	8 921 682,00 zł

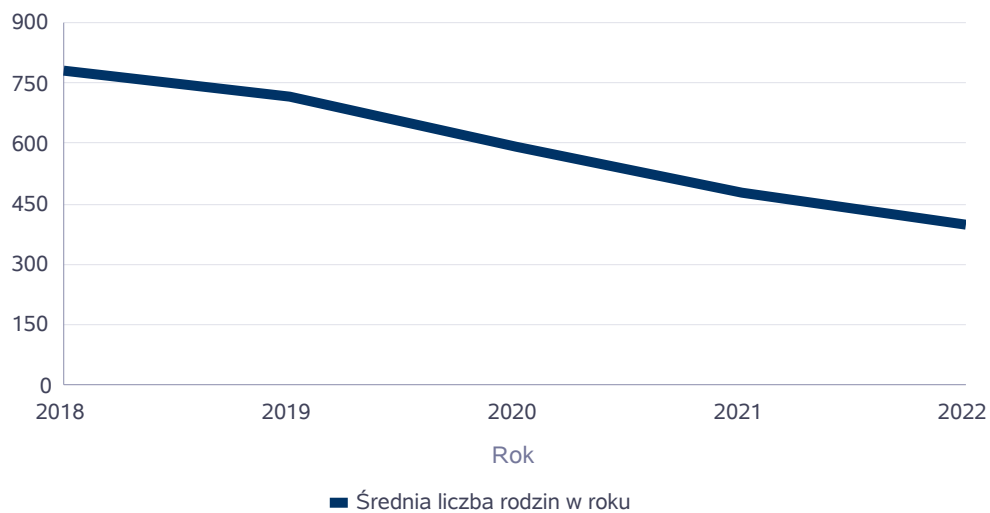
Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

	Liczba rodzin				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	778	714	591	479	396

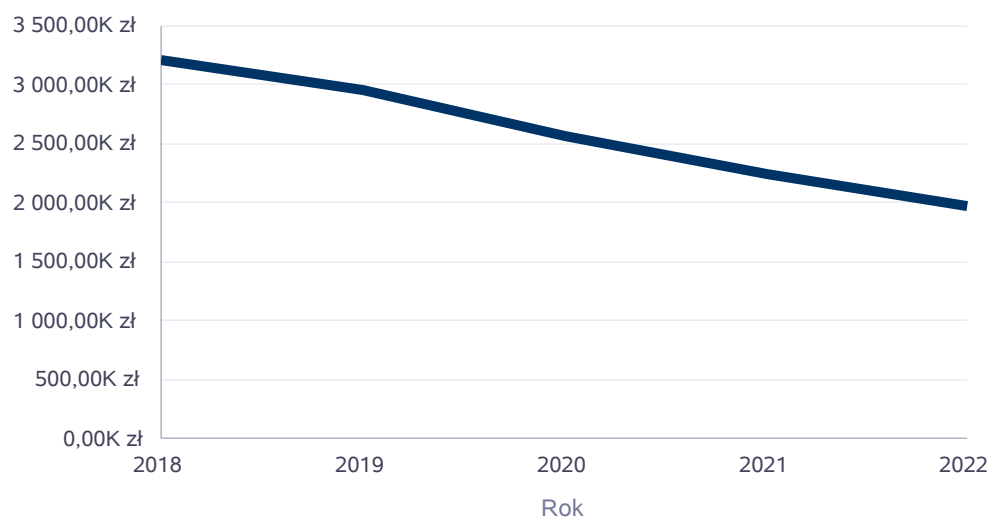
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami

Kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2018	3 203 355,68 zł
2019	2 946 244,65 zł
2020	2 568 419,29 zł
2021	2 249 567,43 zł
2022	1 962 116,54 zł

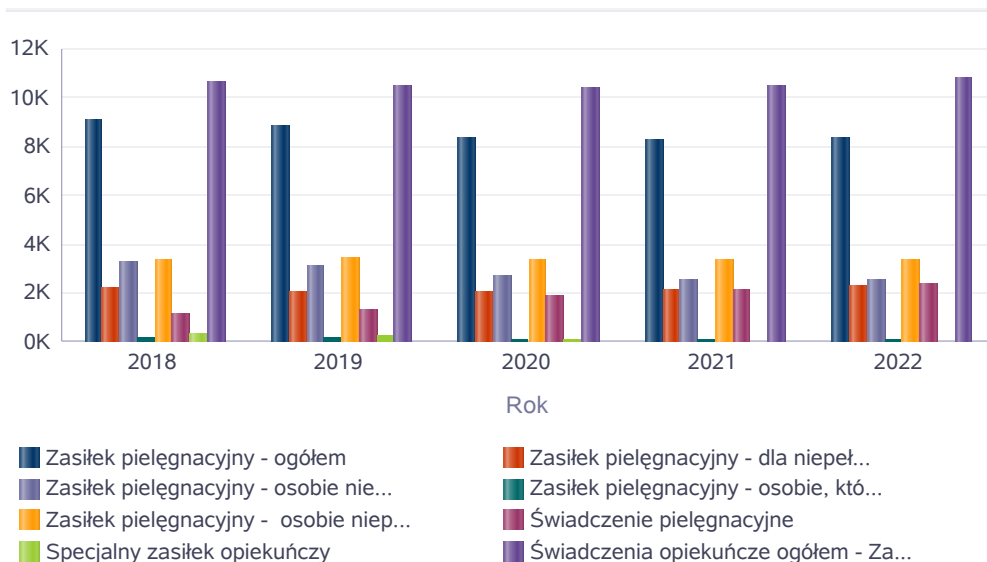
Kwota zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

Świadczenia opiekuńcze	Liczba świadczeń				
	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	9 120	8 834	8 368	8 243	8 336
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	2 213	2 066	2 076	2 171	2 337
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	3 305	3 176	2 748	2 568	2 537
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	198	167	153	126	107
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	3 404	3 425	3 391	3 378	3 355
Świadczenie pielęgnacyjne	1 153	1 354	1 872	2 180	2 415
Specjalny zasiłek opiekuńczy	359	269	141	69	57
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	10 632	10 457	10 381	10 492	10 808

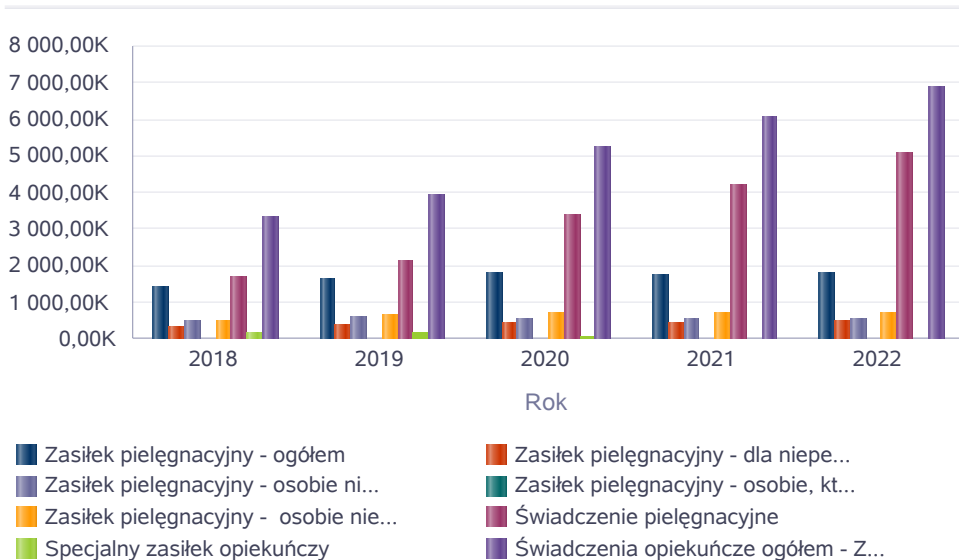
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

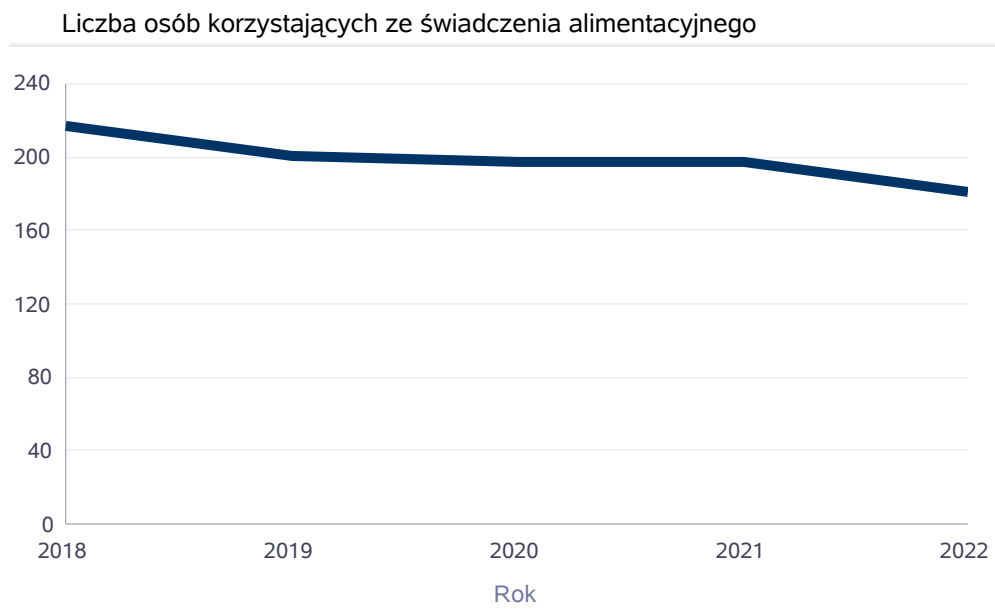
Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń				
	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	1 440 643,00	1 670 447,00	1 805 616,00	1 779 170,00	1 799 242,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	349 181,00	388 757,00	447 770,00	468 589,00	504 418,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	521 975,00	601 145,00	592 971,00	554 277,00	547 586,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	31 331,00	31 552,00	33 024,00	27 196,00	23 095,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	538 156,00	648 993,00	731 851,00	729 108,00	724 143,00
Świadczenie pielęgnacyjne	1 699 711,00	2 120 245,00	3 375 737,00	4 238 715,00	5 062 784,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	191 760,00	166 780,00	87 420,00	41 931,00	35 340,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	3 332 114,00	3 957 472,00	5 268 773,00	6 059 816,00	6 897 366,00

Kwota świadczeń

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

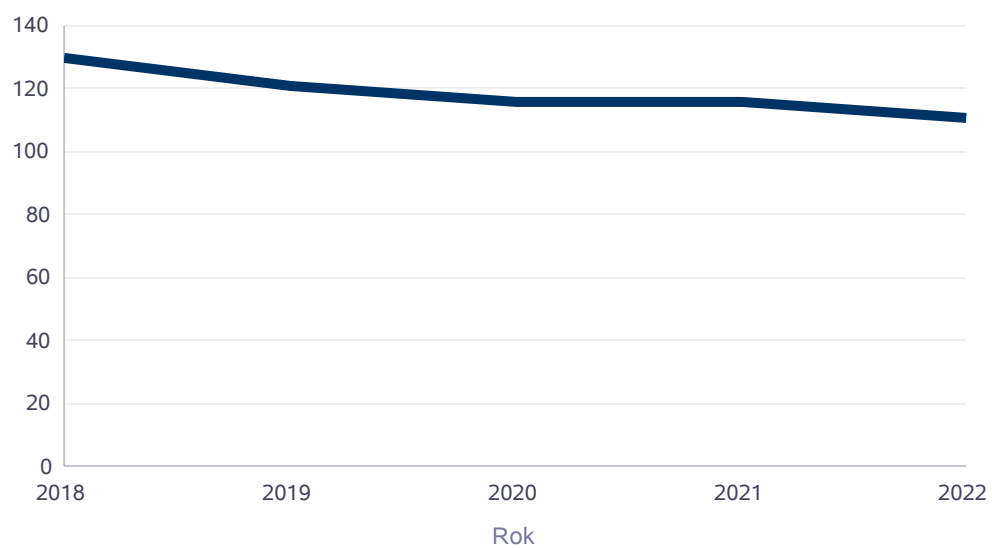
	Liczba osób				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	217	200	197	198	181

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	130	121	116	116	111

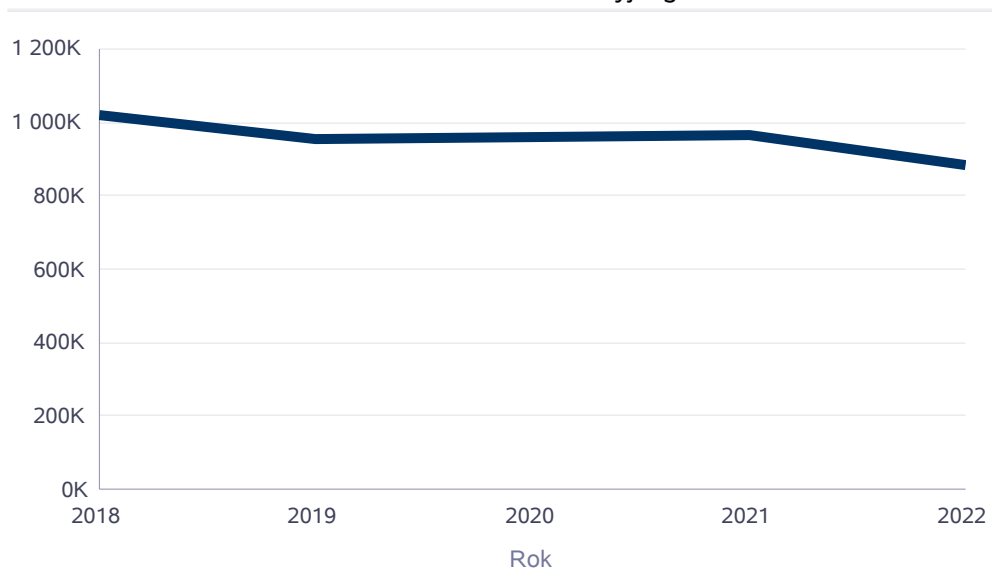
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2018	2019	2020	2021	2022
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	1 020 560	955 237	960 348	962 847	884 936

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	315	379	379
Kwota świadczeń w złotych	2	726 693	983 391	983 391
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	63	29	29
Kwota świadczeń w złotych	4	4 081	1 306	1 306

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Poza szeregiem wyżej wspomnianych form świadczeń pomocy społecznej a zatem świadczeń pieniężnych, niepieniężnych, pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego istnieje inna forma pomocy a mianowicie pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej.

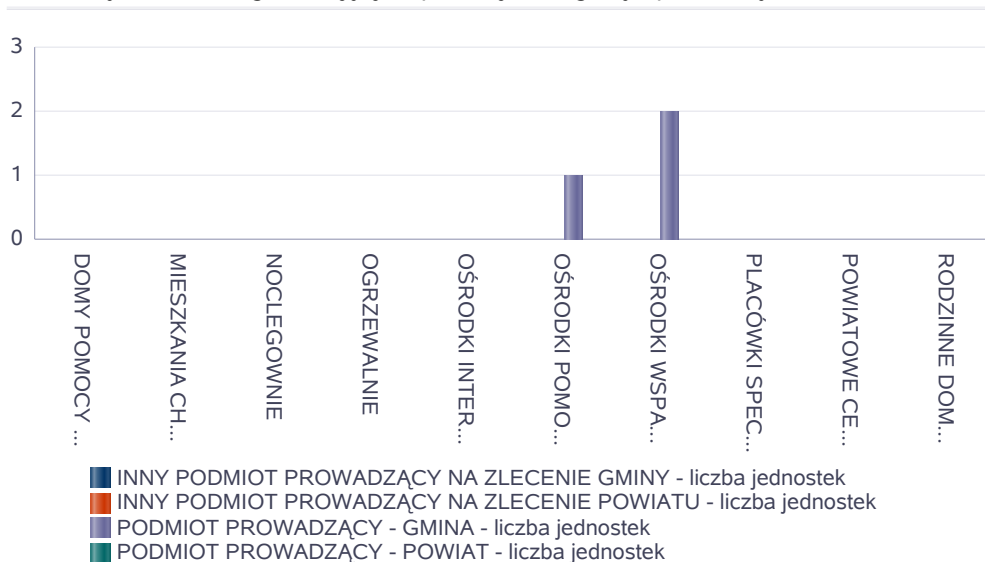
Na terenie gminy Tuchola, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku funkcjonowały 2 ośrodki wsparcia:

- **Dzienny Dom Senior +** - przeznaczony dla osób, które ukończyły 60 rok życia, dysponujący 15 miejscami. Z uczestnictwa w domu skorzystało **14 uczestników**.
- **Środowiskowy Dom Samopomocy** - ośrodek wsparcia dziennego przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych i upośledzonych umysłowo, dysponujący 45 miejscami. W roku 2022, z oferty ośrodka wsparcia skorzystało **45 osób** a więc maksymalna ilość jego uczestników. Kadre placówki stanowiło 11 pracowników, w tym: 1 kierownik, 1 psycholog, 4 inspektorów terapii zajęciowej, 3 asystentów osoby niepełnosprawnej, 1 pielęgniarka, 1 księgowa.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODMIOT PROWADZĄCY NA ZLECENIE GMINY - liczba jednostek	INNY PODMIOT PROWADZĄCY NA ZLECENIE POWIATU - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - GMINA - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - POWIAT - liczba jednostek
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0	0	0
OGRZEWALNIE	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM		0		0
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ			1	
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	0	0	2	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM		0		0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE				0
RODZINNE DOMY POMOCY	0			

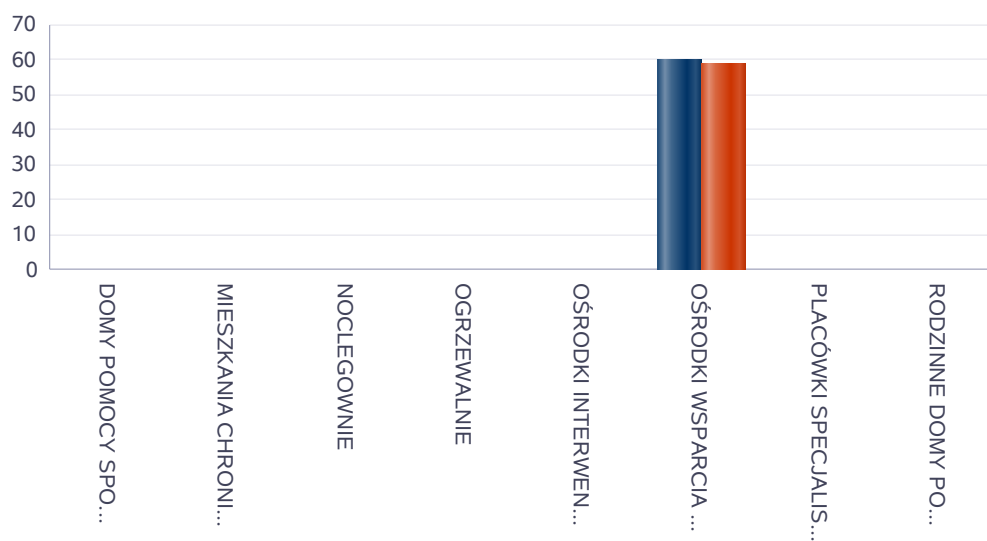
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Rodzaj placówki	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM		0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	60	59
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM		0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

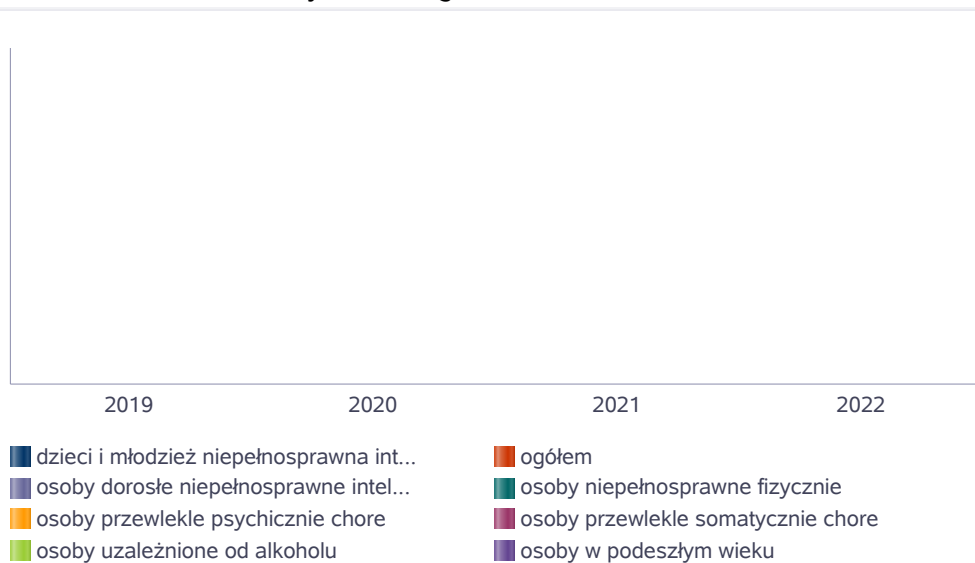

Nasylenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %			
	2019	2020	2021	2022
ogółem				
osoby w podeszłym wieku				
osoby przewlekle somatycznie chore				
osoby przewlekle psychicznie chore				
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie				
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie				
osoby niepełnosprawne fizycznie				
osoby uzależnione od alkoholu				

Nasylenie usługami w DPS-ach

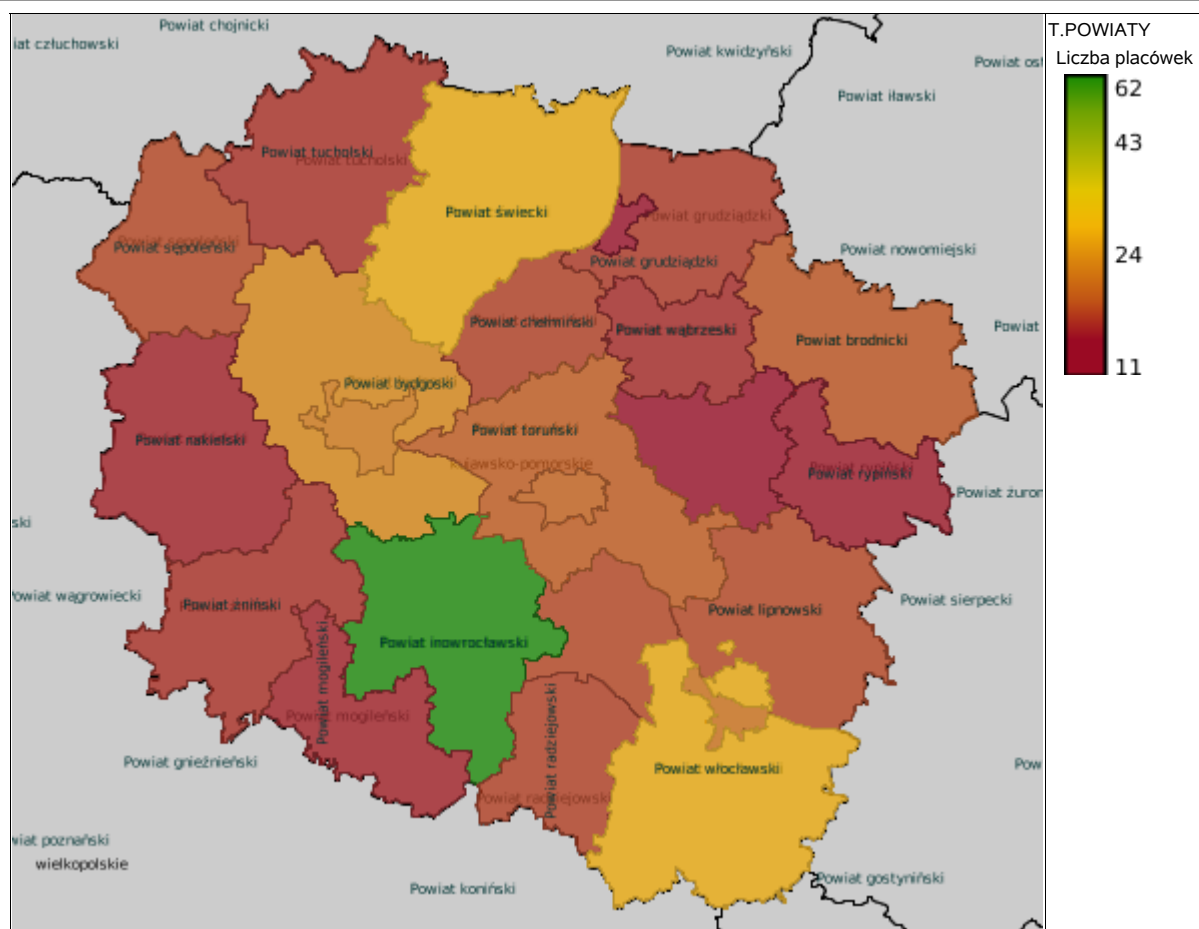

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. CHRONIONE OG.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.	RODZ. DOMY POM.
Powiat aleksandrowski	14	0	0	0	0		9	5			0
Powiat brodnicki	15	0	0	0	0		10	5			0
Powiat bydgoski	24	0	4	0	0		8	12			0
Powiat chełmiński	11	0	1	0	0		7	3			0
Powiat golubsko-dobrzyński	7	0	0	0	0		6	1			0
Powiat grudziądzki	15	0	1	0	0		6	8			0
Powiat inowrocławski	55	0	34	0	0		9	12			0
Powiat lipnowski	15	0	0	0	0		9	6			0
Powiat m. Bydgoszcz	22	0	11	1	2		1	7			0
Powiat m. Grudziądz	8	0	0	1	1		1	5			0
Powiat m. Toruń	18	0	2	1	0		1	12			2
Powiat m. Włocławek	21	0	14	0	1		1	5			0
Powiat mogileński	9	0	0	0	0		4	5			0
Powiat nakielski	7	0	0	0	0		5	2			0
Powiat radziejowski	14	0	2	0	0		7	5			0
Powiat rypiński	8	0	0	0	0		6	2			0
Powiat sępoleński	10	0	3	0	0		4	3			0
Powiat toruński	13	0	0	0	0		8	5			0
Powiat tucholski	11	0	0	0	0		6	5			0
Powiat wąbrzeski	9	0	1	0	0		5	3			0
Powiat włocławski	24	0	0	0	0		13	11			0
Powiat świecki	25	0	1	0	1		12	11			0
Powiat żniński	10	0	1	0	0		6	3			0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. CHRONIONE OG.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.	RODZ. DOMY POM.
Powiat aleksandrowski	4	2	0	0	0	0		1	0	1	
Powiat brodnicki	5	1	0	0	0	0		2	1	1	
Powiat bydgoski	3	2	0	0	0	0		0	0	1	
Powiat chełmiński	6	2	0	0	0	1		1	1	1	
Powiat golubsko-dobrzyński	4	1	0	0	0	0		2	0	1	
Powiat grudziądzki	1	0	0	0	0	0		0	0	1	
Powiat inowrocławski	7	5	0	0	0	1		0	0	1	
Powiat lipnowski	3	1	0	0	0	0		1	0	1	
Powiat m. Bydgoszcz	3	3	0	0	0	0		0	0	0	
Powiat m. Grudziądz	3	1	2	0	0	0		0	0	0	
Powiat m. Toruń	4	2	0	0	0	1		1	0	0	
Powiat m. Włocławek	3	2	0	0	0	0		0	1	0	
Powiat mogileński	4	1	1	0	0	0		0	1	1	
Powiat nakielski	6	1	2	0	0	0		1	1	1	57

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. CHRO - NIONE OG.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.	RODZ. DOMY POM.
Powiat radziejowski	3	1	0	0	0	0		1	0	1	
Powiat rypiński	4	1	0	0	0	0		1	1	1	
Powiat sępoleński	8	3	4	0	0	0		0	0	1	
Powiat toruński	8	4	0	0	0	0		2	1	1	
Powiat tucholski	4	1	0	0	0	0		1	1	1	
Powiat wąbrzeski	5	1	0	0	0	1		2	0	1	
Powiat włocławski	8	5	0	0	0	0		1	1	1	
Powiat świecki	7	3	1	0	0	1		0	1	1	
Powiat zniński	5	3	0	0	0	0		1	0	1	

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	45	60	60
Liczba osób korzystających	2	45	59	60
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	3	2
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	11	12	12
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	1 015 803	1 212 811	1 212 811
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	45	45	45
Liczba osób korzystających	8	45	45	45
Liczba osób umieszczonych	9	0	1	1
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	3	2
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	11	11	11
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	1 015 803	1 160 881	1 160 881
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	15	15
Liczba osób korzystających	14	0	14	15
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	1	1
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	51 930	51 930
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba osób korzystających	2	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	3	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	0	0	0
Liczba osób korzystających	9	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	10	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	12	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	13	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓLEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	16	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	19	0	0	0
Liczba osób korzystających	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	X	X	X
Liczba osób korzystających	24	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	X	X	X
Liczba osób korzystających	28	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	29	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	30	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	31	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	32	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	34	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	35	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	36	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4		0	0	0

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi liczyła 42 osoby (w zestawieniu nie ujęto 4 osób przebywających na urloпах wychowawczych i rodzicielskich - zgodnie z objaśnieniami do sprawozdania MRiPS-03

- 1 dyrektor OPS;
- 4 kierowników, w tym:

- kierownik Działu Administracyjno-Kierowniczego;
- kierownik Działu Świadczeń Społecznych;
- główna księgowa - Dział Finansowo-Księgowy;
- kierownik Zespołu ds. realizacji świadczeń, analiz i sprawozdawczości w Dziale Pomocy Środowiskowej;

- 12 pracowników socjalnych (w tym: 1 koordynator Zespołu ds. pracy socjalnej i usług społecznych w Dziale Pomocy Środowiskowej;
- 1 radca prawny;
- 24 pozostałych pracowników w tym:

- 1 koordynator Zespołu ds. przyznawanych decyzją w Dziale Pomocy Środowiskowej;
- 1 pracownik obsługujący biuro Obsługi Klienta;
- 2 pracowników do realizacji świadczeń z pomocy społecznej, analiz i sprawozdawczości w Dziale Pomocy Środowiskowej;
- 2 pracowników obsługujących stypendia szkolne, zasiłki szkolne, fundusz alimentacyjny;
- 1 pracownik obsługujący dodatki mieszkaniowe, dodatki energetyczne, Kartę Dużej Rodziny;
- 1 kierowca,
- 2 pracowników do obsługi finansowo-księgowej;
- 3 asystentów rodziny;
- 2 pracowników do spraw realizacji świadczeń z zakresu świadczeń rodzinnych;
- 1 pracownik do wydawania żywności z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2022
- 1 pracownik obsługujący Jadłodajnię OPS;
- 1 psycholog;
- 6 opiekunów środowiskowych realizujących usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania klientów;

- 1 pracownik obsługujący Dzienny Dom Senior+
- 11 osób stanowiących kadrę Ośrodka Wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy w Tucholi

UWAGA/WYJAŚNIENIE

Zgodnie z objaśnieniami sprawozdania MRiPS-06 /Wybrane jednostki organizacyjne pomocy społecznej i inne jednostki pomocy społecznej oraz zatrudnienie w systemie pomocy społecznej/ - w dziale dotyczącym zatrudnienia, powinny zostać wykazane nie tylko osoby zatrudnione w Ośrodku Pomocy Społecznej, ale również zatrudnione w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej prowadzonych przez inny podmiot, którym organ administracji samorządowej zlecił realizację zadania lub zadań z zakresu pomocy społecznej.

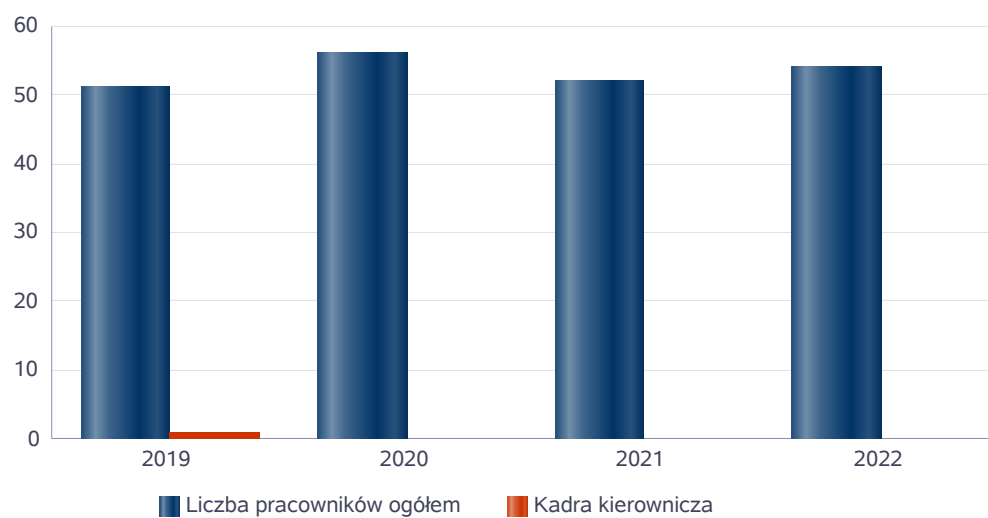
Zgodnie z powyższym w tabeli poniżej wykazano zatrudnienie ogółem we wszystkich rodzajach placówek (42 osób z OPS w Tucholi /+ 1 pracownik Dom Dzienny Senior +/ + 11 osób z Ośrodka Wsparcia - ŚDS = 54 osoby).

Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące kadry jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - ogółem, wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych, dane dotyczące warunku ustawowego dot. pracowników socjalnych - dane zostały zasilone automatycznie przez zewnętrzne systemy informatyczne.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

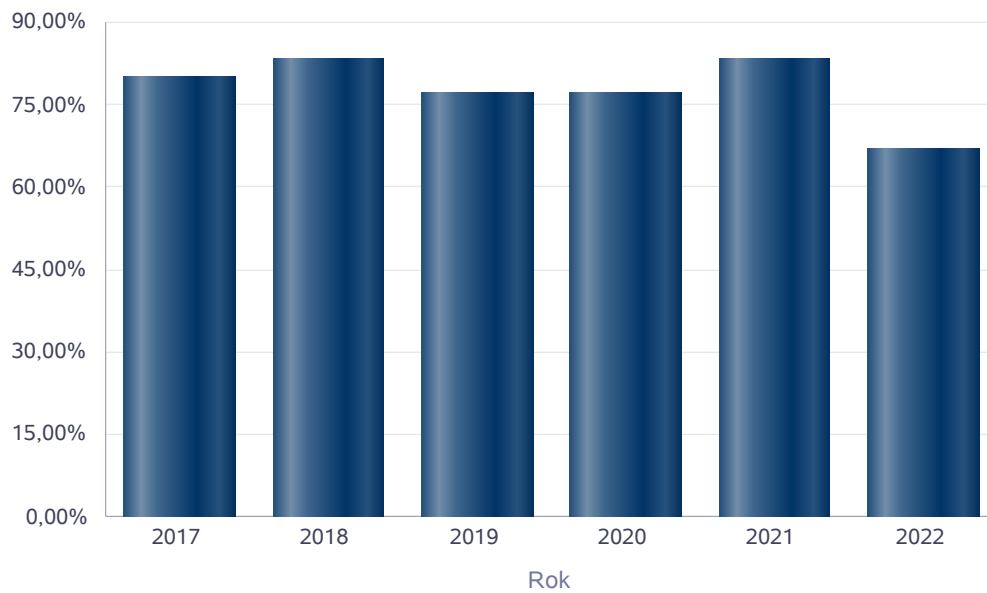
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2019	2020	2021	2022
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	50	56	52	54
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	1	5	6	6

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2017	80,00%
2018	83,33%
2019	76,92%
2020	76,92%
2021	83,33%
2022	66,67%

Czy ośrodek spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawowy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2018	Tak	20 375	718	12
2019	Tak	20 319	600	13
2020	Tak	20 219	499	13
2021	Tak	20 094	639	12
2022	Tak	19 872	547	12

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W roku Oceny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi skorzystał z pomocniczej formy zatrudnienia. W ramach zatrudnienia subsydiowanego - pracy interwencyjnej zatrudniona została 1 osoba na okres od 01 kwietnia 2022 r. do 30 września 2022 r., do wydawania posiłków w Jadłodajni Ośrodka Pomocy Społecznej. Następnie po wyżej wskazanym okresie osoba ta została zatrudniona w Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie umowy o pracę i została wykazana w kadrze tut. Ośrodka w zatrudnieniu według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Rozdział 85214 - w rozdziale tym ujęto również środki z Funduszu Pomocy przeznaczone dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wyplacono 2 zasiłki okresowe na łączną kwotę 2 261 zł.

Rozdział 85230 - w rozdziale tym ujęto również środki z Funduszu Pomocy na opłacenie obiadów dla dzieci z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, które przeznaczono na sfinansowanie jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole oraz w przedszkolach, otrzymanego w ramach pomocy doraźnej, oraz w formie zasiłku celowego na pokrycie kosztów 1 posiłku (obiadu) dla dzieci i młodzieży w szkole oraz w formie zasiłku celowego na pokrycie całodziennego wyżywienia dzieci w oddziałach przedszkolnych i przedszkolach. Na ten cel wydatkowano kwotę 17 497 zł.

Rozdział 85295 - w w rozdziale tym ujęto również środki z Funduszu Pomocy przeznaczone dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, które zostały wykorzystane na wypłatę zasiłków stałych oraz składek zdrowotnych dla 2 osób. Wydatkowana kwota wyniosła 1 730 zł. Ponadto ujęto koszty utrzymania Jadłodajni Ośrodka, koszty pobytu osób bezdomnych w Schronisku dla Osób Bezdomnych, organizację Wigilii dla osób samotnych (w formie paczek świątecznych), wsparcie rodzin w formie dodatku osłonowego oraz sfinansowanie Programu /Korpus Wsparcia Seniorów/.

Rozdział 85395 - w rozdziale tym ujęto środki z funduszu przeciwdziałania COVID-19 przeznaczone na wypłatę dodatku węglowego oraz wypłatę dodatków dla gospodarstw domowych (dla źródeł ciepła: pelet, biomasa, drewno kawałkowe, gaz LPG, olej opałowy). Wyplacono 2223 dodatki węglowe oraz 931 dodatków dla gospodarstw domowych.

Rozdział 85502 - w rozdziale tym ujęto również środki z Funduszu Pomocy przeznaczone dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w formie świadczeń rodzinnych, którymi objęto 42 rodziny ukraińskie. Pomocą objęto 42 rodziny.

Wydatki w 2022 roku, w obszarze polityki społecznej w **gminie Tuchola** z uwzględnieniem poszczególnych działów wyglądają następująco:

- **Dział 855 - Rodzina** - wydatkowano - 21 643 649 zł;
- **Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej** - wydatkowano - 10 829 941 zł;
- **Dział 852- Pomoc społeczna** - wydatkowano - 8 912 534 zł;
- **Dział 851 - Ochrona zdrowia** - wydatkowano - 543 763 zł;
- **Dział 854 Edukacyjna Opieka Wychowawcza** - wydatkowano - 176 348 zł.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OGÓLEM				
OGÓLEM (działy)	1	43 540 661	42 106 235	22 662 060
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	38 802 520	37 875 334	20 427 927
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	80 545	98 855	172 028
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	280 442	444 908	328 154
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	922 280	1 031 310	1 031 310
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	922 280	1 031 310	1 031 310
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	1 015 803	1 212 811	1 212 811
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	35 865	35 865
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	219 548	186 149	186 149
w tym: w budżecie OPS	16	219 548	186 149	186 149
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	803 724	984 698	984 698
w tym: w budżecie OPS	18	803 724	984 698	984 698
85216 - Zasiłki stałe	19	609 231	587 724	587 724
w tym: w budżecie OPS	20	609 231	587 724	587 724
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	X	X	X
w tym: w budżecie PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	2 045 232	2 396 776	2 396 776
w tym: w budżecie OPS	24	2 045 232	2 396 776	2 396 776
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	332 844	367 401	367 401
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	332 844	367 401	367 401
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	245 632	263 750	263 750
w tym: w budżecie OPS	30	245 632	263 750	263 750
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	3 867	6 036	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	6 036	0
85295 - Pozostała działalność	39	119 680	1 875 879	1 875 879
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	119 680	1 875 879	1 875 879
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	28 855	43 160	50 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	3 172 567	10 786 781	309 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	8 490 149	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	186 115	176 348	176 348
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	186 115	176 348	176 348

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	21 560 196	8 951 222	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	21 560 196	8 951 222	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	11 053 327	11 613 949	11 613 949
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	11 053 327	11 613 949	11 613 949
85504 - Wspieranie rodziny	57	173 944	213 419	213 419
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	173 944	213 419	213 419
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	156 062	170 400	198 005
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	374 704	515 000	515 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	374 704	515 000	515 000
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	0	0	0
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	156 063	179 659	179 659
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	156 063	179 659	179 659
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopie wychowawczym, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi w roku 2022 przystąpił do ogłoszonych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej następujących programów:

- **Korpusu Wsparcia Seniorów** - dofinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Celowego: Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, mającego na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększenie dostępu do tzw. /opieki na odległość/. W ramach wspomnianego Programu - **66 seniorów** w wieku 65 lat i powyżej otrzymało opaski bezpieczeństwa, całonocowo monitorujące podstawowe funkcje życiowe (puls i saturację) i wyposażone w detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, oraz funkcję umożliwiającą łączenie się z Centrum monitoringu. Na realizację zadania otrzymano dotację z budżetu państwa i wyniosła ona 72 500,00 zł.
- **Asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej** - w ramach Państwowego Funduszu Celowego, /Fundusz Solidarnościowy/, którego podstawowym celem jest wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowany, oraz dzieci w wieku do 16 roku życia. Do realizacji zadania zaangażowano 33 asystentów, usługami objęto **78 osób niepełnosprawnych** i zrealizowano 20 276 godzin usług. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 823 007 zł. W ramach powyższego programu, pomocą objęto: 4 dzieci, 60 osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym lub orzeczeniem równoznacznym oraz 14 osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym lub orzeczeniem równoznacznym.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi w roku 2022 podejmował współpracę z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym w Gdyni - w celu zapewnienia schronienia osobom bezdomnym z terenu gminy Tuchola. W roku oceny - zapewniono miejsce dla **11 osób**, w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Wielu oraz Dobrucie. Wydatkowano kwotę - 50 170 zł.
- Stowarzyszeniem Bank Żywności w Chojnicach - w zakresie pozyskiwania i dystrybucji żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) Podprogram 2022 r. W ramach współpracy - **770 osób**, mieszkańców gminy Tuchola (w tym 4 osoby bezdomne oraz 190 osób niepełnosprawnych), uzyskało produkty żywnościowe o długim terminie ważności (tj. makaron, mleko UHT, groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, powidła, puszki rybne, szynkę, cukier biały i olej. Łączna pomoc w formie produktów żywnościowych wyniosła 98 999 zł.
- Spółdzielnią Socjalną PROGRES w Tucholi - w celu realizacji specjalistycznych usług dla dzieci z zaburzeniami rozwoju, w tym z autyzmem, którymi objęto 12 dzieci. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 74 956 zł.

W ramach współpracy w zakresie świadczenia powyższych usług podpisano 2 umowy.

Ponadto w gminie Tuchola w 2022 roku - 21 organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność pożytku publicznego, zlecono 21 zleceń/umów w zakresie działalności na rzecz wypoczynku dzieci i młodzieży z terenu gminy Tuchola na łączną kwotę 203 990 zł.

10. Wnioski końcowe

Rekomendacje

W celu rozwijania funkcjonującego systemu pomocy społecznej oraz w oparciu o zdiagnozowane problemy klientów pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi, w związku z analizą danych w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 r., uważa za potrzebne w szczególności:

- konieczność zabezpieczenia środków na zadania realizowane przez Ośrodek oraz funkcjonowanie Ośrodka;
- realizację celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tuchola na lata 2020 - 2024, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dla osób starszych i niepełnosprawnych;
- prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Tuchola na lata 2023-2025 w szczególności poprzez:

- wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze przez asystentów rodziny oraz poprzez pogłębioną pracę socjalną z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze,
- poradnictwo specjalistyczne;

- kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tuchola na lata 2023-2027, w szczególności poprzez:

- pracę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- umożliwienie dostępu do indywidualnego i grupowego poradnictwa specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

- Kontynuowanie pomocy skierowanej w szczególności do osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;

- zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz poszerzenie oferty środowiskowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach działalności domu dziennego pobytu;

- rozwijanie pracy socjalnej z poszczególnymi grupami osób wymagającymi wsparcia socjalnego oraz podejmowanie nowych działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji;

- rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi, m.in. Stowarzyszenie Bank Żywności w Chojnicach;

- doskonalenie współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi zadania związane z pomocą społeczną (asystentura rodziny, przemoc w rodzinie, problemy osób starszych, niepełnosprawnych);

- konieczne jest również wygospodarowanie środków finansowych na poprawę warunków wynagrodzeń kadry tut. Ośrodka. Uważamy, że poziom wynagrodzenia kadry Ośrodka jest niewspółmierny do realizowanych zadań i podnoszonej za nie odpowiedzialności. Realizowane przez Ośrodek zadania są trudne, wymagające specjalistycznej, interdyscyplinarnej wiedzy i kwalifikacji, ciągłego dokształcania się, a klienci często roszczeniowi i agresywni, co powoduje, że praca w pomocy społecznej jest pracą niebezpieczną i obciążeniową. Należy wskazać również, że obserwuje się spadek zainteresowania pracą w pomocy społecznej spowodowany trudną i specyficzną pracą;

- szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry;

- pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację różnorodnych działań mających na celu wsparcie osób i rodzin oraz rozwój nowych form wsparcia związanych z szeroko rozumianą opieką środowiskową (wprowadzanie nowych form usług) na rzecz mieszkańców gminy.